

חשבונאות פיננסית ב

סטודנטים יקרים

לפניכם ספר תרגילים בקורס חשבונאות פיננסית ב'. הספר הוא חלק מפרויקט חדשני וראשון מסוגו בארץ במקצוע זה, המועבר ברשת האינטרנט On-line. הקורס באתר כולל פתרונות מלאים לספר התרגילים.

הפתרונות מוגשים בסרטוני וידאו המלווים בהסבר קולי, כך שאתם רואים את התהליכים בצורה מובנית, שיטתית ופשוטה, ממש כפי שנעשה בשיעור פרטי.

את הקורס בנה רו"ח תמיר וימן, מרצה מבוקש אשר לימד אלפי סטודנטים מרוצים.

אז אם אתם עסוקים מידי בעבודה, סובלים מלקויות למידה, רוצים להצטיין או פשוט אוהבים ללמוד בשקט בבית, אנחנו מזמינים אתכם לחוויית לימודים יוצאת דופן וחדשה לחלוטין, היכנסו עכשיו לאתר

אנו מאחלים לכם הצלחה מלאה בבחינות

צוות האתר GooL

גול זה בול. בשבילך!

תוכן עניינים: חשבונאות פיננסית ב

3	הלוואות.....
20	אג'ח נפרע בתשלום אחד.....
34	אגח שנפרע לשיעורין.....
53	הנפקת מניות ואופציות.....
55	הון עצמי.....
72	נכס פינסי זמין למכירה.....
81	נכסים בלתי מוחשיים.....

הלוואות

שאלה מספר 1

אייל, סטודנט מוכשר, מתמודד מזה סמסטר שני עם ציונים בינוניים במיוחד. "העבודה הורגת אותי. אני מגיע הביתה ואין לי כוח ללמוד", הוא מרבה להתלונן. לאחרונה, החליט אייל להתפטר מהעבודה ולקחת הלוואה על מנת לממן את מחייתו. בדרך זה, לדבריו, ישפר את ציוניו ויצליח יותר עם בנות (ההיגיון של אייל לא ברור במיוחד..)

ביום 01.01.2010 ניגש אייל בביטחון לסניף הבנק הקרוב לביתו ונטל הלוואה בסכום של 10,000 שקלים.

נדרש:

1. מהי המהות הכלכלית של קבלת הלוואה
2. כיצד תשפיע נטילת הלוואה על חייו של אייל עד לפדיון המלא של הלוואה – רשום פקודות יומן ליום קבלת הלוואה, תשלום ריבית ופדיון הלוואה

שאלה מספר 2

נדרש א'

אייל החליט לאחרונה לנטול הלוואה מהבנק. הוא מסתכל בברושור בבנק, וגילה כי ביכולתו לבחור סוגי הלוואות שונות:

1. הלוואה הנפרעת בתשלום אחד ועד למועד התשלום יש לשלם ריבית קבועה בגין הלוואה
2. הלוואה הנפרעת לשיעורין בתשלומים לא קבועים
3. הלוואה נפרעת לשיעורין בתשלומים קבועים של קרן וריבית (שפיצר)

נדרש:

לגבי כל תצורת הלוואה ציין את אופן החזר הלוואה

נדרש ב'

ב- 01.01.2010 ניגש אייל לבנק ושוחח עם פקיד הבנק, אשר הציע לו מספר אפשרויות באשר לנטילת הלוואה:

אפשרות א'

נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. קרן הלוואה תוחזר בעוד כ- 4 שנים. עד למועד הפדיון הלוואה נושאת ריבית קבועה בסכום של 4%, אשר משולמת ב - 31.12 של כל שנה.

אפשרות ב'

נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר ב- 4 תשלומים שווים, מידי 31.12 של כל שנה. הריבית בגין ההלוואה הינה בשיעור של 4%, והיא משולמת בגין יתרת הקרן הבלתי מסולקת.

אפשרות ג'

נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. ההלוואה תוחזר ב- 4 תשלומים שווים של קרן וריבית (שפיצר). ההלוואה נושאת ריבית בסכום של 4%.

נדרש:

1. הבחן אין אפשרויות א', ב' וג' לעניין סוג ההלוואה
2. בנה לוח סילוקין להלוואות השונות
3. רשום פקודות יומן לאורך חיי ההלוואות לפי האפשרויות השונות
4. קבע לכל תאריך מאזן מהי יתרת ההתחייבות בגין ההלוואה כפי שתוצג במאזן החברה

נדרש ג'

נדרש: ציין כיצד תבחין בין סוגי ההלוואות השונות

שאלה מספר 3

אייל בן יעקוב, משורר מתחיל, החליט לכתוב ספר שירים. מכיוון שאילו כסף, הוא ניגש לסניף הבנק הקרוב לביתו וביקש לקבל הלוואה בסכום של 1,000 שקלים. לאחר משא ומתן ארוך ומתיש, אייל ופקיד הבנק סיכמו את התנאים הבאים:

- אייל יקבל סכום של 1,000 שקלים ביום 01.01.1996
- ההלוואה תיפרע ב-4 תשלומים שווים של קרן, החל מיום 31.12.1996
- כמו כן, אייל ישלם את הריבית בגין ההלוואה בכל 31.12 ביחד עם פירעון תשלום קרן
- ההלוואה נושאת ריבית בסך 5%

ביום 01.01.1997 נקלה אייל לקשיים כספיים, לאחר שגילה כי שגה בהערכתו לגבי העלות הכרוכה בהוצאת ספר שירים. אייל שב לסניף הבנק, ונטל הלוואה נוספת, בסכום של 2,000 שקלים, בתנאים הבאים:

- אייל יקבל סכום של 2,000 שקלים ביום 01.01.1997
- אייל יחזיר את קרן ההלוואה ב-2 תשלומי בימים 31.12.1998 ו-31.12.2000
- בכל 31.12 אייל ישלם את מרכיב הריבית בהלוואה
- ההלוואה נושאת ריבית בסך 4%

נדרש: לגבי כל הלוואה רשום-

1. סיווג ההלוואה
2. בניית לוח סילוקין להלוואה
3. פקודות יומן בגין ההלוואה לאורך חייה
4. השפעת ההלוואה על דוחותיו הכספיים של אייל (מאזן, דו"ח רווח והפסד)

שאלה מספר 4

חברת "הדינו – זאור" עוסקת בפעילות מחקרית אודות בעלי חיים קדמוניים שהיו מלכי הארץ לפני שהמין האנושי נברא. לאחרונה, מצאה החברה עצמה במחסור תזרימי, ועל כן החליטה לפנות לקבלת הלוואה בשוק האפור.

החברה נטלה שתי הלוואות:

הלוואה א'

ביום 01.01.2005 קיבלה החברה הלוואה בסכום של 25,000 שקלים. החברה התחייבה להחזיר את קרן ההלוואה ביום 31.12.2007. ההלוואה נושאת ריבית בשיעור של 10%, והיא תוחזר בתאריך ה- 31.12 של כל שנה עד למועד פדיון הקרן.

הלוואה ב'

ביום 01.01.2005 קיבלה החברה הלוואה בסכום של 25,000 שקלים. החברה תחזיר הלוואה זו ב- 3 תשלומים שווים של קרן וריבית (שפיצר). ההלוואה נושאת ריבית בשיעור של 10%. תשלומי ההלוואה ישולמו ביום 31.12 של כל שנה.

נדרש: לגבי כל הלוואה רשום-

1. סיווג ההלוואה
2. בניית לוח סילוקין להלוואה
3. פקודות יומן בגין ההלוואה לאורך חייה
4. השפעת ההלוואה על דוחותיו הכספיים של אייל (מאזן, דו"ח רווח והפסד)

שאלה מספר 5

לאחרונה נטל דני, יזם צעיר ומוכשר, הלוואה לצורך הקמת רשת חנויות אופטיקה. בכוונתו של להציע שירותי אופטיקה בחנויות, במקביל עיסוי רגליים. לדבריו, בדרך זו: "אתה גם משפר את הראייה, וגם משפר את איכות החיים".

חיש מהר ניגש דני לסניף הבנק הקרוב לביתו, וביקש ללוות סכום של 100,000 שקלים לטובת הקמת העסק. דני נדהם לשמוע מפקידת הקבלה ש"ניתן לקבל עוד היום 100,000 שקלים, אך סכום זה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן"

דני החליט לנסות את מזלו בסניף בנק אחר, שם הסכימו להלוות לו את אותו סכום, אך "סכום ההלוואה יהיה צמוד לשער החליפין של הדולר".

נדרש:

1. מהי "הצמדה" בהקשר של קבלת הלוואה ולשם מה היא משמשת
2. כיצד "מצמידים"

דני החליט לבחור בהלוואה מספר 1: הלוואה הצמודה למדד המחירים לצרכן.

נדרש:

1. מהי הסוגיה העולה בהקשר להצמדה למדד המחירים לצרכן (מדד בגין, מדד ידוע)
2. הסבר כיצד "מצמידים" למדד לפי שיטת מדד בגין לעומת שיטת מדד ידוע

שאלה מספר 6

יואל משולם התמנה לאחרונה למשרה בכירה בפירמת נוחי-לנד. הפירמה לקחה בעבר המון הלוואות כדי לממן סדרת רכישות של חברות בשוק ההון הישראלי.

יואל מתלבט כיצד על החברה להציג את הוצאות המימון אשר יופיעו בדוחותיה הכספיים בגין ההלוואות אשר היא קיבלה בעבר.

חלק מן ההלוואות שלקחה נוחי-לנד הן הלוואות צמודות מדד: שער הדולר או מדד המחירים לצרכן. חלק אחר מן ההלוואות כלל אינן צמודות למדד.

נדרש:

1. מהו ההבדל באשר להוצאות מימון בגין הלוואה אשר צמודה למדד מסוים והלוואה

שאינה צמוד כלל לאף מדד?

2. כאשר לפניך הלוואה צמודת מדד, כיצד יחושבו הוצאות המימון?

שאלה מספר 7

חברת "יובב השובב" קיבלה הלוואה מבנק לאומי כדלקמן:

ההלוואה התקבלה ביום 01.01.2011. סכום ההלוואה 100,000 שקלים והיא נושאת ריבית שנתית של 5%. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד ביום 31.12.2014. עד למועד פירעון קרן ההלוואה, החברה תשלם את מרכיב הריבית מידי 31.12.

ההלוואה צמודה לשער הדולר

להלן נתונים לגבי שער הדולר בתקופות שונות:

שער הדולר	תאריך
4	01.01.2011
4.5	31.12.2011
5	31.12.2012

נדרש:

1. חשב את הוצאות המימון אשר תציג חברת יובב השובב בדוחותיה הכספיים בשנים 2011-2012
2. באיזה סכום תוצג ההתחייבות בגין ההלוואות בתאריכים 31.12.2011 ו- 31.12.2012?

הבחן בין שיטת העבודה לפי הדרך "הרגילה" לחישוב הוצאות מימון והדרך המקוצרת

שאלה מספר 8

לאחר שסיים את שהותו באי, החליט ג'ק שפרד להקים עסק לחילוץ אנשים אבודים מאיים. ג'ק פנה לסניף הבנק הקרוב לביתו, שם סוכמו תנאי ההלוואה: ההלוואה התקבלה ביום 01.01.2011. סכום ההלוואה 100,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר ב- 4 תשלומי קרן שווים, ביום 31.12 של כל שנה, החל מה- 31.12.2011. ההלוואה נושאת ריבית בסך 5% המשולמת ביחד עם תשלומי הקרן.

הלוואה צמודה לשער הדולר.

להלן נתונים לגבי שער הדולר בתקופות שונות:

שער הדולר	תאריך
4	01.01.2011
4.5	31.12.2011
5	31.12.2012

נדרש:

1. חשב את הוצאות המימון אשר תציג חברת יובב השובב בדוחותיה הכספיים בשנים 2011-2012

2. באיזה סכום תוצג ההתחייבות בגין ההלוואות בתאריכים 31.12.2011 ו- 31.12.2012?

הבחן בין שיטת העבודה לפי הדרך "הרגילה" לחישוב הוצאות מימון והדרך המקוצר

שאלה מספר 9

ביום 01 ביולי 2006 התקבלה הלוואה לא צמודה בסך 200,000 שקלים, להחזר במשך 4 שנים ביום 01 ביולי כל שנה, החל מיום 01 יולי 2007. הריבית בשיעור של 12% משלמת ביחד עם החזר ההלוואה, מידי שנה.

מהי יתרת ההתחייבות השוטפת בגין ההלוואה (חלויות שוטפות וריבית לשלם) כפי שתוצג במאזן ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 50,000
- ב. 59,000
- ג. 62,000
- ד. 68,000
- ה. 100,000

שאלה מספר 10

חברת "הילדים" בע"מ (להלן - "החברה") עוסקת בייצור ושיווק של משחקי יצירה לילדים. החברה הוקמה ביום 1 במאי 2008. לצורך מימון הפעילות של החברה, החליטה החברה ביום הקמתה לקחת הלוואה מבנק ההלוואות. להלן נתונים על ההלוואה שנלקחה:

- * ההלוואה הינה בסכום של 2,500,000 ש"ח.
- * ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן (מדד ידוע).
- * ההלוואה נושאת ריבית שנתית בשיעור של 5% צמודה אף היא למדד הידוע.
- * הריבית תשולם בתום כל שנה, החל מיום 30 באפריל 2009.
- * יש להניח ריבית לתקופות קצרות משנה הינה ריבית פשוטה.
- * ההלוואה תיפרע בתשלום אחד ביום 30 באפריל 2010.

להלן נתונים לגבי מדדים רלוונטיים:

<u>מדד</u>	<u>תאריך</u>
97	03/2008
98	04/2008
101	05/2008
102	11/2008
104	12/2008
102	03/2009
110	04/2009
108	05/2009
105	11/2009
107	12/2009

כיצד תוצג ההלוואה במאזן החברה ביום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

- א. 2,500,000
- ב. 2,551,020
- ג. 2,577,320
- ד. 2,628,866
- ה. 2,680,412

מהן הוצאות המימון, כפי שיופיעו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום
31

בדצמבר 2009 (בש"ח) ?

א. 131,443

ב. 211,340

ג. 304,639

ד. 400,217

ה. 404,309

שאלה מספר 11

חברת "עומר" בע"מ קיבלה הלוואה מהבנק ביום 1 בינואר 2009. ההלוואה תיפרע בארבעה תשלומים שנתיים שווים של קרן וריבית, בסך של 45,000 ש"ח כל אחד, אשר ישולמו בסוף כל שנה (על פי לוח שפיצור). ההלוואה אינה צמודה ונושאת ריבית שנתית בשיעור של 10% המשולמת בעת תשלום הקרן.

מהי יתרת ההלוואה כפי שתופיע במאזן ליום 31 בדצמבר 2009 (בש"ח)?

- א. 94,644
- ב. 111,908
- ג. 122,644
- ד. 128,380
- ה. 142,644

מהו סכום התשלום בגין החזר קרן ההלוואה בתאריך 31 בדצמבר 2010 (בש"ח)?

- א. 33,736
- ב. 33,809
- ג. 37,190
- ד. 40,909
- ה. 45,000

לכמה מסתכמות הוצאות המימון בגין ההלוואה שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (בש"ח)?

- א. 7,810
- ב. 9,169
- ג. 11,191
- ד. 11,810
- ה. 12,269

שאלה מספר 12

חברת "יוספה" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2007. באותו יום גייסה החברה הלוואה מהבנק בסכום של 1,000,000 ש"ח לצורך מימון פעילותה.

להלן תנאי ההלוואה:

- ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן.
- ההלוואה נושאת ריבית שנתית פשוטה בשיעור של 6% , צמודה אף היא למדד. הריבית תשולם בכל חצי שנה, ביום 30 ביוני וביום 1 בינואר, החל מיום 30 ביוני 2007.
- ההלוואה תיפרע בחמישה תשלומים חצי שנתיים שווים, בכל 30 ביוני ובכל 1 בינואר, החל מיום 30 ביוני 2007.

להלן מדדים רלוונטיים:

<u>מדד</u>	<u>תאריך</u>
100	1.1.07
110	30.6.07
121	31.12.07
121	1.1.08
125	30.6.08
130	31.12.08
130	1.1.09
150	30.6.09

מהו סכום הוצאות המימון בגין ההלוואה, כפי שיופיעו בדוח רווח והפסד של חברת "יוספה" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (בש"ח)?

א. 62,040

ב. 117,040

ג. 133,000

ד. 188,000

ה. 250,040

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר יומן ©

מהי יתרת החלויות השוטפות הקשורות בהלוואה, כפי שיופיעו במאזני חברת "יוספה" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

א. 200,000

ב. 260,000

ג. 400,000

ד. 520,000

ה. 560,000

שאלה מספר 13

חברת המגשימים בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2009. ביום הקמתה חברה החליטה החברה לבקש מימון מבנק "הממנים" (להלן: "הבנק"). לאחר בדיקת מסמכי החברה, החליט הבנק לאשר את ההלוואה בתנאים הבאים:

סכום ההלוואה שאושרה	580,000 ₪
הצמדות	ההלוואה צמודה לשער החליפין של האירו
ריבית	ההלוואה נוסאת ריבית שנתית פשוטה צמודה לשער החליפין של האירו. הריבית משולמת כל חצי שנה בתאריך 30/06/09 ו- 01/01 החל מיום 30/06/09
מועד פירעון קרן ההלוואה	ההלוואה תיפרע בשני תשלומי קרן שווים בתאריכים 30/06/11 ו- 30/06/13

להלן נתונים נבחרים של שערי החליפין של האירו (להלן – "שע"ח"):

שע"ח	תאריך	שע"ח	תאריך
4.5	30/06/11	5.1	01/01/09
4.3	31/12/11	5.3	30/06/09
4.4	01/01/12	5.5	31/12/09
4.5	30/06/12	4.93	31/12/10
4.55	31/12/12	4.98	01/01/11

בהינתן כי הוצאות המימון לשנת 2009 הסתכמו לסך של 94,600 ₪, מהו שיעור הריבית השנתית על ההלוואה?

- א. 62,040
- ב. 117,040
- ג. 133,000
- ד. 188,000
- ה. 250,040

בהינתן כי שיעור הריבית השנתית על ההלוואה הינו 9%, מהן יתרות ההלוואה והריבית לשלם ליום 31 בדצמבר 2011 (בש"ח)?

ריבית לשלם	הלוואות לזמן ארוך	
11,003	244,510	א.
5,691	252,510	ב.
8,891	290,000	ג.
6,141	244,510	ד.
11,003	252,941	ה.

בהינתן כי שיעור הריבית על ההלוואה הינו 6%, לכמה מסתכמות הוצאות המימון לשנת 2010 (בש"ח)?

- א. 14,216
- ב. 15,609
- ג. 29,825
- ד. 30,995
- ה. 31,215

שאלה מספר 14

חברת "עומר" בע"מ הוקמה ביום 01 בינואר 2007. ביום הקמתה נטלה חברת "עומר"

בע"מ הלוואה בסך 600,000 ₪. להלן תנאי הלוואה:

הלוואה תוחזר ב- 10 תשלומי קרן רבעוניים שווים, החל מיום 31 במרץ 2007.

הלוואה נושאת ריבית שנתית פשוטה, המשולמת על יתרת הקרן הבלתי מסולקת, ביחד עם

תשלומי הקרן (לוח סילוקין רגיל).

קרן הלוואה והריבית צמודים למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים בדבר מדד המחירים לצרכן:

<u>מדד</u>	<u>תאריך</u>
100	01/01/07
102	31/03/07
105	30/06/07
103	30/09/07
104	31/12/07

מהי הריבית השנתית הנקובה על הלוואה, אם ידוע כי ביום 30 בספטמבר 2007 שילמה

חברת "עומר" בע"מ סכום של 71,688 ₪ בגין קרן וריבית (באחוזים)?

- א. 8%
- ב. 8.5%
- ג. 9%
- ד. 9.5%
- ה. 10%

בהנחה כי הריבית השנתית הנקובה על הלוואה הינה 10%, מה יהיה סך התשלומים במזומן

של חברת "עומר" בע"מ, בגין קרן וריבית במהלך שנת 2007 (בש"ח)?

- א. 301,155
- ב. 320,788
- ג. 340,990
- ד. 361,200
- ה. 362,956

שאלה מספר 15

חברת "הנסיכים" בע"מ (להלן – החברה) הוקמה ביום 01 בינואר 2009.

ביום הקמתה נטלה החברה הלוואה מהבנק בכדי לממן את פעילותה.

בהתאם לדרישת הבנק, שיעבדה החברה את מבנה הייצור המשמש אותה בפעילות השוטפת.

להלן נתונים נבחרים:

שווי הנכס המשועבד	900,000 ₪
הלוואה מאושרת	90% משווי הנכס המשועבד

על מנת לפזר את הסיכון, החליטה החברה על תמהיל ההלוואות הבא:

<u>ריבית שנתית</u>	<u>הצמדה</u>	<u>מסלול</u>	<u>% תמהיל</u>	<u>הלוואה מספר</u>
פריים מינוס 0.7%	ללא	פריים	50%	I
3.4%	מדד המחירים לצרכן	ריבית קבועה	50%	II

<u>שתי ההלוואות ניטלו לתקופה של 5 שנים</u>	<u>תקופת הלוואה</u>
הלוואה מספר 1 – קבוע תשלומים שווים של קרן וריבית (לוח סילוקין שפיצר) החל מיום 31 בדצמבר 2009	אופן הפירעון
הלוואה מספר 2 – תשלומי קרן שווים (לוח סילוקין רגיל) החל מיום 31 בדצמבר 2009	

להלן נתונים נבחרים של הפריים ומדד המחירים לצרכן:

<u>פריים</u>	<u>מדד המחירים</u>	<u>תאריך</u>
	<u>לצרכן</u>	
3%	100	01/01/09
3%	115	31/12/09
3%	120	31/12/10
3%	125	31/12/11
3%	127	31/12/12
3%	130	31/12/13

מהן סך הוצאות המימון שתרשום החברה בדוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 בגין הלוואה מספר 1 (בש"ח)?

- א. 7,536
- ב. 9,315
- ג. 23,085
- ד. 28,085
- ה. 28,369

מהן סך הוצאות המימון שתרשום החברה בדוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 בגין הלוואה מספר 2 (בש"ח)?

- א. 10,328
- ב. 12,150
- ג. 22,478
- ד. 30,328
- ה. 36,293

מהי יתרת ההתחייבות בגין שתי הלוואות, כפי שתופיע במאזן ליום 31 בדצמבר 2010 (בש"ח)?

- א. 86,674
- ב. 187,595
- ג. 197,175
- ד. 233,849
- ה. 339,175

אג"ח נפרע בתשלום אחד

שאלה מספר 1

דניאל ליפשיץ משמש מספר שנים כמנכ"ל חברת "ברסה". לאחרונה, שכנע דניאל את דירקטוריון החברה כי "מי שלא מתרחב – מת". בהתאם להמלצה, החליטה החברה להתרחב ולפעול בזירות נוספות בהם לא פעלה בעבר. על מנת לממן את הרכישה החליטה החברה להנפיק אג"ח.

החברה משוכנעת כי היא חברה יציבה וטובה, ועל כן היא מציעה ריבית בסך 5% בגין האג"ח שהיא מנפיקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 1,000 שקלים, אשר תיפרע בעוד כ- 3 שנים.

סוחרי הבורסה בתל אביב, החוששים מכך שהחברה בוחרת להתרחב לזירות שאינה מכירה, מעוניינים בריבית גבוהה יותר בגין האג"ח, שכן לדעתם ריבית של 7% משקפת נכון יותר את הסיכון שבמתן הלוואה לחברה. הנח כי ריבית סוחרי הבורסה היא ריבית השוק.

נדרש:

1. מדוע נדרשת חברת "ברסה" לשלם ריבית כאשר היא מנפיקה איגרות חוב?
2. מבלי לבצע חישובים, האם החברה תקבל 1,000 שקלים, יותר מ- 1000 שקלים או פחות מ- 1000 שקלים בגין ההנפקה?
3. חשב את תמורת ההנפקה והסבר את ההיגיון הכלכלי בתמורה שהתקבלה.
4. הנח כעת כי ריבית השוק שנקבעה על ידי הסוחרים הינה בשיעור של 3%. בצע מחשב את החישוב בסעיף 4 וענה על השאלה.

שאלה מספר 2

מנה שלושה סוגים שונים של איגרת חוב המוכרות לך. מהו ההבדל בין סוגים שונים של איגרות חוב?

שאלה מספר 3

לאחר שסווגנו אג"ח (לפי עץ ההחלטות) כאג"ח אשר נפרע בתשלום אחד, ועד למועד הפירעון לנו תשלומים קבועים של ריבית, אנו נדרשים לבצע חישובים שונים בנוגע לאג"ח: חישוב תמורת הנפקת האג"ח, חישוב הוצאות מימון בגין האג"ח וחישוב האופן שבו האג"ח מוצג בספרי החברה.

נדרש א'

1. מהי הפונקציה במחשבון הפיננסי אשר תסייע לנו לבצע חישובים בנוגע לאג"ח מסוג זה?
2. קבע לגבי כל אחת מהסימונים הבאים מה הוא מייצג בעת שימוש במחשבון הפיננסי: N, I, PV, PMT, FV

להלן אג"ח א' ואג"ח ב':

אג"ח א': הונפק על ידי חברת EZ100 ביום 30.06.2009. הערך העתידי של האג"ח הוא 1,500 שקלים, והוא ישולם ביום 30.06.2013. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%, בעוד שריבית השוק לאג"ח דומות לאג"ח א' הינה 10%.

אג"ח ב': הונפק על ידי חברת GOOL ביום 01.01.2010. האג"ח תיפרע בעוד כ- 3 שנים. ריבית השוק ליום ההנפקה הינה 2%, בעוד שהריבית המשולמת על ידי החברה הינה בשיעור של 3%. הערך הנקוב של האג"ח הינו 2,000 שקלים.

נדרש ב'

1. בנה את תזרים המזומנים הצפוי מן אג"ח א' ואג"ח ב'
2. חשב את תמורת הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'
3. רשום פקודת יומן מתאימה בגין הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.

שאלה מספר 4נדרש א'

- הסבר בקצרה מהו "ניכיון/פרמיה" ומתי הוא נוצר
- האם תמיד נוצר ניכיון או פרמיה?

נדרש ב'

אייל בן דוד, סטודנט חכמולוג במכללה למנהל, חשב על רעיון מבריק: אתר אינטרנט אליו אנשים מרחבי העולם יוכלו להירשם: הם יעלו תמונות, יספרו לחברים שלהם איך עובר עליהם היום ואף ישוחחו בצ'אט אחד עם השני. למעשה, ייתכן שהם ינצלו את הפלטפורמה הזאת כדי לנסות להשיג דייטים (למרות שאף אחד לא מודה שזה בעצם כל הקטע).

אייל החליט לצאת להנפקת אג"ח בבורסה בתל אביב: אייל מציע לשלם בעוד 10 שנים סכום של 100,000 שקלים. עד לאותו יום בעוד 10 שנים, אייל מוכן לשלם ריבית קבועה של 5%. מכיוון שהרעיון של אייל מקורי ביותר, ריבית השוק אשר הייתה מבוקשת בגין ההלוואה לאייל הסתכמה ל- 2% בלבד.

מכיוון שלאייל אין מיומנות פיננסית, הוא נדרש לשלם לרואה חשבון ולעורך דין שייעצו לו בנוגע לעסקת ההנפקה סכום של 10,000 שקלים.

נדרש:

- א. מהן הוצאות הנפקת אג"ח?
- ב. מהי השפעת הוצאות הנפקה על ספרי המנפיק ביום ההנפקה?
- ג. רשום פקודות יומן ליום ההנפקה כפי שבוצעה על ידי אייל
- ד. מהי הריבית אשר תשמש אותנו לחישובים בהמשך התרגיל?

שאלה מספר 5נדרש א'

חברת "הבררן" הנפיקה אג"ח ערך נקוב בסך של 10,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. האג"ח ייפדה בעוד כ- 3 שנים, ועד אותו יום החברה משלמת בכל שנה את הריבית.

הנחה א' = ריבית השוק הינה 3%

הנחה ב' = ריבית השוק הינה 7%

לחברה התהוו הוצאות הנפקה בסכום של 90 שקלים.

נדרש:

1. רשום פקודת יומן ליום ההנפקה
2. חשב ריבית אפקטיבית חדשה בגין האג"ח ליום ההנפקה

נדרש ב'

חברה "הנדיב הידוע" בחרה להנפיק אג"ח סדרה א' בבורסה בתל אביב. לא התהוו לחברה הוצאות הנפקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 50,000 שקלים, נושא ריבית נקובה של 5%. קרן האג"ח תיפרע בתשלום אחד בעוד כ- 4 שנים. ההנפקה בוצעה בניכיון של 3,000 שקלים.

נדרש:

1. ללא ביצוע חישובי עזר, האם ריבית השוק ליום ההנפקה נמוכה, גבוהה או שווה ל- 5%?
2. מה הייתה ריבית השוק בגין אג"ח סדרה א' ביום הנפקת האג"ח?

נדרש ג'

חברת "המזללה למנהל" מספקת אוכל איכותי ובמחיר מוזל לסטודנטים במכללה למנהל. ביום 01 בינואר 2009 הנפיקה החברה 400,000 ערך נקוב אג"ח. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 6% והיא משולמת מידי 31.12 של כל שנה, עד למועד פירעון הקרן בעוד כ- 4 שנים.

החברה שילמה לרואה החשבון אשר טיפל בהנפקה סכום של 22,029 שקלים בגין הסיוע המקצועי אשר הגיש לחברה במסגרת ההנפקה.

ההנפקה בוצעה בפרמיה של 7,010 שקלים.

נדרש:

1. מהי הריבית האפקטיבית המגולמת בהנפקה (כולל הוצאות הנפקת האג"ח)?
2. מהי ריבית השוק ליום ההנפקה (ללא התחשבות בהוצאות הנפקת האג"ח)?
3. רשום פקודות יומן ליום ההנפקה

שאלה מספר 6

דני ודנית הינם סטודנטים מצטיינים במכללה למנהל. השניים, על אף שהם לומדים הסמסטר את הקורס יסודות החשבונאות א', החליטו להתחיל ללמוד לבחינה בקורס יסודות החשבונאות ב'.

במהלך לימוד הנושא "אג"ח", התעוררה מחלוקת קשה בין השניים.

דני: "אני לא מבין את התרגיל הזה. חסר פה נתונים לגבי ריבית השוק בכל תאריך מאזן. הרי זה ברור שבכל תאריך מאזן אנחנו צריכים לחפש מחדש את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים של האג"ח באמצעות ריבית השוק לאותו יום, ולהציג התחייבות בסכום זה".

דנית: "אני ממש לא מסכימה! אנחנו עושים שימוש בריבית השוק אך ורק ביום ההנפקה. לאחר מועד ההנפקה, לא מעניין אותנו יותר מהי ריבית השוק לאותו יום. אנחנו בכל מקרה מציגים את ההתחייבות בגין אג"ח לפי ריבית השוק ביום ההנפקה"

דני: "אוקי, אני מבין. אבל כשאת אומרת "ריבית השוק" ביום ההנפקה – את מתכוונת לריבית השוק או לריבית השוק הכוללת הוצאות הנפקה. נדמה לי שזה מכונה "ריבית אפקטיבית".

דנית: "נו באמת דני. זו שאלה ממש טיפשית!"

נדרש: חווה דעתך הדיון של דני ודנית.

שאלה מספר 7נדרש א'

דני, אנליסט צעיר בבית השקעות מפורסם, החל לאחרונה לסקור את דוחותיה הכספיים של חברת "U4TARGET". דני נתקל בסעיף בשם הוצאות מימון.

נדרש:

1. כיצד הוצאות מימון מקבלות ביטוי בדו"ח רווח והפסד?
2. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב שאינה צמודה?
3. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב צמודה למדד מסוים?

נדרש ב'

חברת "אדוני השופט" הוקמה ביום 01.01.2010. ביום הקמת הנפיקה החברה אג"ח מסדרה א' ואג"ח מסדרה ב'.

אג"ח סדרה א'

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ביום 31.12.2012. האג"ח אינה צמודה למדד כלשהי.

אג"ח סדרה ב'

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ביום 31.12.2012. האג"ח צמודה למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

100	01.01.2010
105	31.12.2010

נדרש:

1. רשום פקודות יומן ליום הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
2. מהן הוצאות המימון שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה בגין אג"ח א' ואג"ח ב'. רשום פקודות יומן מתאימות בגין הוצאות המימון.
3. אילו היית נדרש להמשיך את התרגיל לשנה נוספת, מה היה עליך לעשות על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנה זו?
4. נניח והיית נדרש לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012 (שים לב כי התרגיל התחיל בשנת 2010). כיצד היית עושה זאת? האם היית צריך לערוך חישובים לשנת 2010 ו- 2011 על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012?

שאלה מספר 8

לאחרונה, פרסמה חברת תנובה את דוחותיה הכספיים. בכתבה בנושא "שוק החלב – לאן?" ניתן הכלכלן יובל בן-זהב את החברה, וקבע כי "ההון הזר מכביד על החברה: כיצד תנובה תמצא מזומנים להחזיר אג"ח בסכום של 10,000,000 שקלים אותו לוותה. סכום זה מופיע במאזן החברה כהתחייבות ומטריד מאוד".

נדרש א'

1. כיצד מחושב סכום ההתחייבות בגין אג"ח בספרי החברה
2. האם התחייבות בגין אג"ח מסווגת כהתחייבות לזמן ארוך או כהתחייבות שוטפת (התחייבות לזמן קצר) במאזן החברה?

נדרש ב'

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה א' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. האג"ח יפרע ביום 31.12.2015.

להלן נתונים לגבי ריבית השוק לאג"ח דומות לזו שהונפקה על ידי חברת תנובה:

8%	01.01.2006
9%	31.12.2006
7%	31.12.2010
6%	31.12.2014

נדרש: כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים –

1. 31.12.2006
2. 31.12.2010
3. 31.12.2014

נדרש ג'

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה ב' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. האג"ח יפרע ביום 31.12.2015. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים נוספים:

מדד המחירים לצרכן	ריבית שוק, אג"ח סדרה ב'	
100	8%	01.01.2006
105	9%	31.12.2006
111	7%	31.12.2010
113	6%	31.12.2014

נדרש: כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים –

1. 31.12.2006
2. 31.12.2010
3. 31.12.2014

נדרש ד'

כיצד הייתה משתנה תשובתך לנדרשים ב' וג' במידה ולחברת תנובה היו הוצאות הנפקה בעקבות ההנפקה?

שאלה מספר 9

חברת "בידי-בום" החליטה להנפיק אג"ח בבורסה בלונדון. ביום 01.01.1992 החברה הנפיקה אג"ח שערכו הנקוב 250,000 שקלים, אשר נושא ריבית בסך 10%. האג"ח ייפרע בעוד כ- 10 שנים. ליום ההנפקה, הריבית בשוק לאג"ח דומות הייתה 5%.

חשב החברה קבע כי החברה תשלם את הריבית ביום ה- 01.01 של כל שנה, ולא ביום 31.12. בדרך זו, סבור חשב החברה, התשלום של הריבית לא יקבל ביטוי בשנה הראשונה כלל, אלא רק החל מהשנה השנייה. לדבריו, דבר זה יציג את תוצאות החברה בשנת 92 באור חיובי.

נדרש:

1. חווה דעתך על דבריו של חשב החברה
2. רשום פקודות יומן לתאריכים 01.01.1992, 31.12.1992 ו- 01.01.1993 בגין הנפקת האג"ח על ידי חברת "בידי-בום"
3. כיצד יוצג האג"ח במאזן החברה ליום 31.12.1992 ומהי השפעתו על דו"ח רווח והפסד לשנת 92?

שאלה מספר 10

בעת המשבר הכלכלי של שנת 2008, חברות רבות רכשו איגרות חוב שהונפקו על ידיהם בעבר.

החברות ניצלו את המחיר הנמוך של אגרות החוב על מנת לרשום רווח חשבונאי נאה מפדיון מוקדם

של איגרות החוב.

נדרש א'

1. מהו פדיון מוקדם של אג"ח?
2. מדוע נוצר רווח או הפסד כתוצאה מפדיון מוקדם של אג"ח?
3. כיצד ניתן לדעת, ללא חישובים מוקדמים, האם נוצר רווח או הפסד הון בעת פדיון מוקדם?
4. כיצד רווח או הפסד מפדיון מוקדם נרשם בדוחות הכספיים?
5. מהו סדר העבודה כאשר אנו באים לרשום אירוע של פדיון מוקדם שלא אג"ח?

נדרש ב'

חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב.

הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%.

האג"ח ייפרע בעוד כ- 5 שנים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005

להלן נתונים לגבי ריבית השוק של אג"ח מסדרה א' לתאריכים שונים:

תאריך	ריבית שוק
01.01.2005	3%
31.12.2005	10%
31.12.2006	1%

- הנחה א': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005

- הנחה ב': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה ב' ביום 31.12.2006

נדרש:

1. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם? הבחן בין הנחה א' והנחה ב'
2. חשב את הרווח או הפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם. הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.

שאלה מספר 11

חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%. האג"ח ייפרע בעוד כ- 5 שנים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן. להלן נתונים נוספים:

<u>ממד המחירים לצרכן</u>	<u>ריבית שוק</u>	<u>תאריך</u>
100	4%	01.01.2005
110	10%	31.12.2005

החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005

נדרש:

- מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם?
- חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם.

שאלה מספר 12

חברת "דין-דון" הנפיקה ביום 01.01.2010 אג"ח סדרה א' 1,000 שקלים ערך נקוב, נושא ריבית נקובה בסך 10%. האג"ח ייפדה ביום 31.12.2013. נכון ליום ההנפקה, ריבית השוק לאג"ח דומות הייתה 5%.

ביום 31.12.2012 (לאחר תשלום הריבית ביום זה), החליט חשב החברה כי "זהו הזמן הנכון לפדות את אג"ח סדרה א'".

מכיוון שלחברה לא היו מזומנים פנויים, החליטה החברה להנפיק אג"ח סדרה ב', אשר תמורתו תשמש לפדיון אג"ח סדרה א'. אג"ח סדרה ב' ייפדה בעוד כ- 3 שנים.

<u>תאריך</u>	<u>אג"ח סדרה א'</u>	<u>אג"ח סדרה ב'</u>
01.01.2010	5%	-
31.12.2012	8%	6%
31.12.2013	7%	

נדרש:

1. הסבר באופן כללי מהו הליך של "החלפת אג"ח באג"ח"
2. מהו הסכום אשר גויס על ידי הנפקת אג"ח סדרה ב'?
3. מהי הבעיה בחישוב הערך הנקוב של אג"ח סדרה ב' וכיצד פותרים בעיה זו? – חשב ערך נקוב אג"ח סדרה ב'.

שאלה מספר 13

חברת "אדון שוקו" הנפיקה ביום 01.01.2008 800,000 ע.ג. אג"ח העומדת לפירעון ביום 31.12.2012.

אגרות החוב נושאות ריבית נקובה בשיעור של 6% לשנה. הריבית משולמת מידי 31.12, החל מיום 31.12.2008. תשלומי האג"ח צמודים למדד המחירים לצרכן.

החברה שילמה עמלות לבורסה בסך 36,594 בגין הנפקת האג"ח.

להלן נתונים נוספים:

<u>ריבית שוק שנתית על אג"ח בעלות סיכון ומועד פירעון דומה</u>	<u>מדד המחירים לצרכן</u>	<u>תאריך</u>
4%	100	01.01.2008
8%	110	31.12.2008
11%	115	31.12.2009
3%	116	31.12.2010
5%	120	31.12.2011
7%	121	31.12.2012

נדרש:

1. רשום פקודות יומן להנפקת האג"ח
2. רשום פקודות יומן בשנת 2008 וכן את השפעת האג"ח על מאזן החברה ליום 31.12.2008
3. מהן הוצאות המימון של החברה לשנת 2010?
4. באיזה סכום יוצג האג"ח בספרי החברה בשנת 2011?

שאלה מספר 14

ביום 1 בינואר 2006 הנפיקה חברת "ירון" בע"מ (להלן - החברה) 500,000 ש"ח ע.ג. אג"ח סדרה א', העומדות לפירעון בתשלום אחד, ביום 31 בדצמבר 2010. איגרות החוב נושאות ריבית שנתית נקובה בשיעור של 6%. הריבית משולמת ביום 31 בדצמבר בכל שנה, החל מיום 31 בדצמבר 2006. קרן האג"ח והריבית צמודות במלואן לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן. הוצאות הנפקת האג"ח הסתכמו ל- 42,148 ש"ח והן מופחתות בשיטת הריבית בהתאם להוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 32.

ביום 31 בדצמבר 2009 פדתה החברה בפדיון מוקדם את אג"ח סדרה א' תמורת שוויה ההוגן. ביום 31 בדצמבר 2009 הנפיקה החברה אג"ח סדרה ב' במטרה לממן את הפדיון של האג"ח מסדרה א' ואת הוצאות ההנפקה של האג"ח מסדרה ב' אשר הסתכמו ל- 27,572 ש"ח.

אג"ח סדרה ב' נושאת ריבית שנתית בשיעור של 5%, הריבית משולמת בכל שנה החל מיום 31 בדצמבר 2010. קרן האג"ח תיפרע בתשלום אחד ביום 31 בדצמבר 2015. הקרן והריבית אינן צמודות. התמורה שהתקבלה מהנפקת אג"ח מסדרה ב' תאמה במדויק את הסכום הנדרש לפדיון אג"ח סדרה א' ולהוצאות ההנפקה בגין האג"ח סדרה ב'.

הניחו כי:

- החברה מפחיתה את הפרמיה/ניכיון והוצאות ההנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית.
- החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה.

נתונים נוספים :

<u>תאריך</u>	<u>מדד המחירים לצרכן</u>	<u>ריבית שוק אג"ח סדרה א'</u>	<u>ריבית שוק אג"ח סדרה ב'</u>
01.01.2006	100	5%	-
31.12.2006	107	7%	-
01.01.2009	107	7%	-
01.03.2009	110	8%	-
30.06.2009	117	6%	-
31.12.2009	116	7%	5.4
31.12.2010	120	7%	-

1. מהי התמורה אשר התקבלה בגין הנפקת אג"ח סדרה ב'?
2. מהו הערך הנקוב (FV) של האג"ח סדרה ב'?
3. מהי הריבית האפקטיבית בגין הנפקת אג"ח סדרה ב'?

אגח שנפרע לשיעורין

שאלה מספר 1

דניאל ליפשיץ משמש מספר שנים כמנכ"ל חברת "ברסה". לאחרונה, שכנע דניאל את דירקטוריון החברה כי "מי שלא מתרחב – מת". בהתאם להמלצה, החליטה החברה להתרחב ולפעול בזירות נוספות בהם לא פעלה בעבר. על מנת לממן את הרכישה החליטה החברה להנפיק אג"ח.

ביום 01.01.2010 החליטה החברה להנפיק אג"ח. החברה משוכנעת כי היא חברה יציבה וטובה, ועל כן היא מציעה ריבית בסך 5% בגין האג"ח שהיא מנפיקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 1,000 שקלים, אשר ייפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, אשר ישולמו החל מיום 31.12.2010.

סוחרי הבורסה בתל אביב, החוששים מכך שהחברה בוחרת להתרחב לזירות שאינה מכירה, מעוניינים בריבית גבוהה יותר בגין האג"ח, שכן לדעתם ריבית של 7% משקפת נכון יותר את הסיכון שבמתן הלוואה לחברה. הנח כי ריבית סוחרי הבורסה היא ריבית השוק.

נדרש:

5. מדוע נדרשת חברת "ברסה" לשלם ריבית כאשר היא מנפיקה איגרות חוב?
6. מבלי לבצע חישובים, האם החברה תקבל 1,000 שקלים, יותר מ-1000 שקלים או פחות מ-1000 שקלים בגין ההנפקה?
7. חשב את תמורת ההנפקה והסבר את ההיגיון הכלכלי בתמורה שהתקבלה.
8. הנח כעת כי ריבית השוק שנקבעה על ידי הסוחרים הינה בשיעור של 3%. בצע מחדש את החישוב בסעיף 4 וענה על השאלה.

שאלה מספר 2

מנה שלושה סוגים שונים של איגרת חוב המוכרות לך. מהו ההבדל בין סוגים שונים של איגרות חוב?

שאלה מספר 3

לאחר שסווגנו אג"ח (לפי עץ ההחלטות) כאג"ח אשר נפרע לשיעורין בתשלומים שאינם קבועים, אנו נדרשים לבצע חישובים שונים בנוגע לאג"ח: חישוב תמורת הנפקת האג"ח, חישוב הוצאות מימון בגין האג"ח וחישוב האופן שבו האג"ח מוצג בספרי החברה.

נדרש א'

3. מהי הפונקציה במחשבון הפיננסי אשר תסייע לנו לבצע חישובים בנוגע לאג"ח מסוג זה?
4. קבע לגבי כל אחת מהסימונים הבאים מה הוא מייצג בעת שימוש במחשבון הפיננסי: NPV, Csh, i%.

להלן אג"ח א' ואג"ח ב':

אג"ח א': הונפק על ידי חברת "שלומפי" ביום 30.06.2009. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,000 שקלים, והוא יוחזר ב- 4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 30.06.2010. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%, והיא מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. ריבית השוק לאג"ח בתנאים דומים לאג"ח א' הינה 7%.

אג"ח ב': הונפק על ידי חברת "עזר מציון" ביום 01.01.2010. קרן האג"ח הינה בסכום של 1,500 שקלים, והיא תיפרע ב- 3 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. ריבית השוק ליום ההנפקה הינה 2%, בעוד שהריבית המשולמת על ידי החברה הינה בשיעור של 3%.

נדרש ב'

4. בנה את תזרים המזומנים הצפוי מן אג"ח א' ואג"ח ב'.
5. חשב את תמורת הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
6. רשום פקודת יומן מתאימה בגין הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.

שאלה מספר 4נדרש א'

- הסבר בקצרה מהו "נכיון/פרמיה" ומתי הוא נוצר
- האם תמיד נוצר נכיון או פרמיה?

נדרש ב'

אייל בן דויד, סטודנט חכמולוג במכללה למנהל, חשב על רעיון מבריק: אתר אינטרנט אליו אנשים מרחבי העולם יוכלו להירשם: הם יעלו תמונות, יספרו לחברים שלהם איך עובר עליהם היום ואף ישוחחו בצ'אט אחד עם השני. למעשה, הם ינצלו את הפלטפורמה הזאת כדי לנסות להשיג דייטים (למרות שאף אחד לא מודה שזה בעצם כל הקטע).

ביום 01.01.2011 החליט אייל החליט לצאת להנפקת אג"ח בבורסה בתל אביב: קרן האג"ח שאייל מציע הינה בסכום של 10,000 שקלים, והוא מוכן לשלם ריבית קבועה של 5%, המחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. מכיוון שהרעיון של אייל מקורי ביותר, ריבית השוק אשר הייתה מבוקשת בגין ההלוואה לאייל הסתכמה ל- 2% בלבד. קרן האג"ח תיפרע ב- 4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2011.

מכיוון שלאייל אין מיומנות פיננסית, הוא נדרש לשלם לרואה חשבון ולעורך דין שיעצו לו בנוגע לעסקת ההנפקה סכום של 100 שקלים.

נדרש:

- מהן הוצאות הנפקת אג"ח?
- מהי השפעת הוצאות הנפקה על ספרי המנפיק ביום ההנפקה?
- רשום פקודות יומן ליום ההנפקה כפי שבוצעה על ידי אייל
- מהי הריבית אשר תשמש אותנו לחישובים בהמשך התרגיל?

שאלה מספר 5נדרש א'

ביום 01.01.2006 הכריזה חברת "הברון" על הנפקת אג"ח בערך נקוב בסך של 12,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב- 4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006.

הנחה א' = ריבית השוק הינה 3%

הנחה ב' = ריבית השוק הינה 7%

לחברה התהוו הוצאות הנפקה בסכום של 90 שקלים.

נדרש:

1. רשום פקודת יומן ליום ההנפקה
2. חשב ריבית אפקטיבית חדשה בגין האג"ח ליום ההנפקה

נדרש ב'

ביום 31.03.2002 חברת "הנדיב הידוע" בחרה להנפיק אג"ח סדרה א' בבורסה בתל אביב. לא התהוו לחברה הוצאות הנפקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 50,000 שקלים, נושא ריבית נקובה של 5%. קרן האג"ח תיפרע ב- 4 תשלומי קרן שווים על פני 4 שנים, החל מיום 31.12.2003. ההנפקה בוצעה בניכיון של 3,000 שקלים.

נדרש:

3. ללא ביצוע חישובי עזר, האם ריבית השוק ליום ההנפקה נמוכה, גבוהה או שווה ל- 5%?
4. מה הייתה ריבית השוק בגין אג"ח סדרה א' ביום הנפקת האג"ח?

שאלה מספר 6

דני ודנית הינם סטודנטים מצטיינים במכללה למנהל. השניים, על אף שהם לומדים הסמסטר את הקורס יסודות החשבונאות א', החליטו להתחיל ללמוד לבחינה בקורס יסודות החשבונאות ב'.

במהלך לימוד הנושא "אג"ח", התעוררה מחלוקת קשה בין השניים.

דני: "אני לא מבין את התרגיל הזה. חסר פה נתונים לגבי ריבית השוק בכל תאריך מאזן. הרי זה ברור שבכל תאריך מאזן אנחנו צריכים לחפש מחדש את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים של האג"ח באמצעות ריבית השוק לאותו יום, ולהציג התחייבות בסכום זה".

דנית: "אני ממש לא מסכימה! אנחנו עושים שימוש בריבית השוק אך ורק ביום ההנפקה. לאחר מועד ההנפקה, לא מעניין אותנו יותר מהי ריבית השוק לאותו יום. אנחנו בכל מקרה מציגים את ההתחייבות בגין אג"ח לפי ריבית השוק ביום ההנפקה"

דני: "אוקי, אני מבין. אבל כשאת אומרת "ריבית השוק" ביום ההנפקה – את מתכוונת לריבית השוק או לריבית השוק הכוללת הוצאות הנפקה. נדמה לי שזה מכונה "ריבית אפקטיבית".

דנית: "נו באמת דני. זו שאלה ממש טיפשית!"

נדרש: חווה דעתך הדיון של דני ודנית.

שאלה מספר 7נדרש א'

דני, אנליסט צעיר בבית השקעות מפורסם, החל לאחרונה לסקור את דוחותיה הכספיים של חברת "U4TARGET". דני נתקל בסעיף בשם הוצאות מימון.

נדרש:

1. כיצד הוצאות מימון מקבלות ביטוי בדו"ח רווח והפסד?
2. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב שאינה צמודה?
3. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב צמודה למדד מסוים?

נדרש ב'

חברת "אדוני השופט" הוקמה ביום 01.01.2010. ביום הקמת הנפיקה החברה אג"ח מסדרה א' ואג"ח מסדרה ב'.

אג"ח סדרה א'

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ב- 4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. הריבית הנקובה בגין האג"ח מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה.

אג"ח סדרה ב'

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ב- 4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. הריבית הנקובה בגין האג"ח מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. האג"ח צמודה למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

100	01.01.2010
105	31.12.2010

נדרש:

5. רשום פקודות יומן ליום הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
  6. מהן הוצאות המימון שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה בגין אג"ח א' ואג"ח ב'. רשום פקודות יומן מתאימות בגין הוצאות המימון.
  7. אילו היית נדרש להמשיך את התרגיל לשנה נוספת, מה היה עליך לעשות על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנה זו?
  8. נניח והיית נדרש לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012 (שים לב כי התרגיל התחיל בשנת 2010). כיצד היית עושה זאת? האם היית צריך לערוך חישובים לשנת 2010 ו- 2011 על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012?
-

שאלה מספר 8

לאחרונה, פרסמה חברת תנובה את דוחותיה הכספיים. בכתבה בנושא "שוק החלב – לאן?" ניתח הכלכלן יובל בן-זהב את החברה, וקבע כי "ההון הזר מכביד על החברה: כיצד תנובה תמצא מזומנים להחזיר אג"ח בסכום של 10,000,000 שקלים אותו לוותה. סכום זה מופיע במאזן החברה כהתחייבות ומטריד מאוד".

נדרש א'

1. כיצד מחושב סכום ההתחייבות בגין אג"ח בספרי החברה
2. האם התחייבות בגין אג"ח מסווגת כהתחייבות לזמן ארוך או כהתחייבות שוטפת (התחייבות לזמן קצר) במאזן החברה?

נדרש ב'

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה א' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב- 5 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006

להלן נתונים לגבי ריבית השוק לאג"ח דומות לזו שהונפקה על ידי חברת תנובה:

8%	01.01.2006
9%	31.12.2006
7%	31.12.2008
6%	31.12.2010

נדרש: כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים –

3. 31.12.2006
4. 31.12.2008
5. 31.12.2010

נדרש ג'

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה ב' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב- 5 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן. להלן נתונים נוספים:

<u>ממד המחירים</u>	<u>ריבית שוק, אג"ח</u>	
<u>לצרכן</u>	<u>סדרה ב'</u>	
100	8%	01.01.2006
105	9%	31.12.2006
111	7%	31.12.2008
113	6%	31.12.2010

נדרש: כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים –

31.12.2006 .6

31.12.2008 .7

31.12.2010 .8

נדרש ד'

כיצד הייתה משתנה תשובתך לנדרשים ב' וג' במידה ולחברת תנובה היו הוצאות הנפקה בעקבות

ההנפקה?

שאלה מספר 9

חברת "בידי-בום" החליטה להנפיק אג"ח בבורסה בלונדון. ביום 01.01.1992 החברה הנפיקה אג"ח שערכו הנקוב 250,000 שקלים, אשר נושא ריבית בסך 10%. קרן האג"ח תיפרע ב- 5 תשלומי קרן שווים. ליום ההנפקה, הריבית בשוק לאג"ח דומות הייתה 5%.

חשב החברה קבע כי החברה תשלם את תשלומי האג"ח (פירעון קרן ופירעון ריבית) ביום ה- 01.01 של כל שנה, ולא ביום 31.12. בדרך זו, סבור חשב החברה, התשלום של הריבית לא יקבל ביטוי בשנה הראשונה כלל, אלא רק החל מהשנה השנייה. לדבריו, דבר זה יציג את תוצאות החברה בשנת 92 באור חיובי.

נדרש:

1. חווה דעתך על דבריו של חשב החברה
2. רשום פקודות יומן לתאריכים 01.01.1992, 31.12.1992 ו- 01.01.1993 בגין הנפקת האג"ח על ידי חברת "בידי-בום"
3. כיצד יוצג האג"ח במאזן החברה ליום 31.12.1992 ומהי השפעתו על דו"ח רווח והפסד לשנת 92?

שאלה מספר 10

בעת המשבר הכלכלי של שנת 2008, חברות רבות רכשו איגרות חוב שהונפקו על ידיהם בעבר. החברות ניצלו את המחיר הנמוך של אגרות החוב על מנת לרשום רווח חשבונאי נאה מפדיון מוקדם של איגרות החוב.

נדרש א'

1. מהו פדיון מוקדם של אג"ח?
2. מדוע נוצר רווח או הפסד כתוצאה מפדיון מוקדם של אג"ח?
3. כיצד ניתן לדעת, ללא חישובים מוקדמים, האם נוצר רווח או הפסד הון בעת פדיון מוקדם?
4. כיצד רווח או הפסד מפדיון מוקדם נרשם בדוחות הכספיים?
5. מהו סדר העבודה כאשר אנו באים לרשום אירוע של פדיון מוקדם שלא אג"ח?

נדרש ב'

חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%.
האג"ח יפרע ב- 5 תשלומי קרן שווים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005

להלן נתונים לגבי ריבית השוק של אג"ח מסדרה א' לתאריכים שונים:

ריבית שוק	תאריך
3%	01.01.2005
10%	31.12.2005
1%	31.12.2006

- הנחה א': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005
- הנחה ב': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה ב' ביום 31.12.2006

נדרש:

6. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם? הבחן בין הנחה א' והנחה ב'
7. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם. הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.

שאלה מספר 11

החברת "שמופי" הנפיקה ביום 01.01.2000 איגרת חוב בבורסה בסין. הערך הנקוב שלה אג"ח הינו 2,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. הערך הנקוב של האג"ח ייפרע ב- 4 תשלומי קרן שווים, ביום 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2000.

תשלומי האג"ח צמודים למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים נוספים:

<u>מדד המחירים לצרכן</u>	<u>ריבית שוק</u>	<u>תאריך</u>
100	4%	01.01.2000
103	3%	31.12.2000
110	10%	31.12.2001
110	9%	31.12.2002

החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2001

נדרש:

1. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם?
2. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם.
3. רשום פקודות יומן בגין הפדיון המוקדם של האג"ח.

שאלה מספר 12

חברת "אח שלי גיבור" הנפיקה ביום 01.01.1995 אג"ח סדרה א' בעל ערך נקוב של 100,000 שקלים, אשר ייפדה ב- 5 תשלומי קרן שווים. האג"ח נושא ריבית נקובה בגובה 5%. תשלומי האג"ח (קרן וריבית) ישולמו ביום 31.12 של כל שנה.

ביום 31.12.1996, לאחר תשלום יום זה, החליטה החברה לפדות בפידיון מוקדם את האג"ח.

לחברה אין מזומן פנוי בקופתה, ועל כן היא החליטה בהנפקת אג"ח חדשה, סדרה ב'. תמורת הנפקת האג"ח תשמש לטובת פדיון אג"ח סדרה א'.

להלן נתונים אודות ריבית השוק הנדרשת לאג"ח א' וב' בתאריכים שונים:

<u>ריבית שוק עבור אג"ח דומות לאג"ח סדרה ב'</u>	<u>ריבית שוק עבור אג"ח דומות לאג"ח סדרה א'</u>	<u>תאריך</u>
-	4%	01.01.1995
-	4%	31.12.1995
5%	3%	31.12.1996
6%	4%	31.12.1997
7%	4%	31.12.1998
7%	4%	31.12.1999

נדרש:

1. הסבר באופן כללי מהו הליך של "החלפת אג"ח באג"ח"
2. מהו סכום הכסף אותו גייסה החברה באמצעות הנפקת אג"ח סדרה ב'?
3. חשב את הרווח או ההפסד אשר נוצר מהפידיון המוקדם של אג"ח סדרה א'

שאלה מספר 13

חברת "הקיפוד" בע"מ (להלן – החברה) הוקמה בשנת 2007 ועוסקת בייצור שבבים למחשבים. ביום 01 בינואר 2008 הנפיקה החברה 600,000 ש"ח אגרות חוב צמודות מדד. קרן האג"ח תפרע ב- 4 תשלומים שנתיים שווים החל מיום 31 בדצמבר 2008. הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 5%, והיא משולמת כל 31 בדצמבר החל מ- 31 בדצמבר 2008.

הוצאות ההנפקה הסתכמו ל- 40,141 שקלים

להלן נתונים אודות השינויים במדד ובשיעורי ריבית השוק השנתית:

<u>ריבית שנתית להשקעות בסיכון דומה</u>	<u>מדד</u>	<u>תאריך</u>
4%	100	01/01/2008
5%	103	31/12/2008
5%	103	01/01/2009
6%	107	31/12/2009
6%	109	31/12/2010
7%	112	31/12/2011

נתונים נוספים:

1. החברה מפחיתה את הפרמיה/ניכיון והוצאות הנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית.
2. החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה.

מהי תמורת הנפקת האג"ח שהתקבלה בחברת קיפוד, לאחר ניכוי הוצאות ההנפקה?

- א. 610,000
- ב. 600,000
- ג. 573,737
- ד. 571,222
- ה. 613,878

מהי יתרת האג"ח הצמודה כפי שתופיע בספרי החברה ביום 31 בדצמבר 2009 (בש"ח)?

- א. 145,618
- ב. 158,654
- ג. 304,721
- ד. 312,196
- ה. 325,570

בהינתן כי שיעור הריבית האפקטיבית להיוון בגין הנפקת אגרות החוב (בהתחשב בניכוי הוצאות ההנפקה) הינו 6%, מהן הוצאות המימון שיכללו בגין האג"ח בדו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

- א. 30,000
- ב. 30,900
- ג. 35,400
- ד. 40,852
- ה. 53,853

שאלה מספר 14

ביום 1 בינואר 2008 הנפיקה חברת "אמה" בע"מ, אג"ח בערך נקוב של 800,000 ש"ח. האג"ח תיפרע במועדים הבאים:

400,000 ₪ (ערך נקוב אג"ח) ביום 01 בינואר 2010
400,000 ₪ (ערך נקוב אג"ח) ביום 01 בינואר 2012

הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 10% , ומשולמת בכל 1 בינואר, החל מ- 1 בינואר 2009. במועד ההנפקה, שיעור הריבית על אג"ח בעלות סיכון זהה הינו 8% .

נדרשים:

מהו הסכום אותו גייסה חברת "אמה" בע"מ מהמשקיעים כתוצאה מהנפקת האג"ח (בש"ח)?

- א. 770,848
- ב. 780,192
- ג. 800,000
- ד. 840,763
- ה. 900,192

הנח כעת כי לחברת אמה התהוו הוצאות הנפקה בגין הנפקת האג"ח. בהינתן כי המזומנים נטו שנותרו בידי החברה, לאחר ניכוי הוצאות ההנפקה, הסתכמו לסך של 780,740 ש"ח, מהן הוצאות המימון שייכללו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (בש"ח)?

- א. 36,754
- ב. 40,000
- ג. 43,604
- ד. 46,493
- ה. 49,739

שאלה מספר 15

חברת "עומר" בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה בשנת 2000 ועוסקת בפיתוח טכנולוגיות ייצור של מוליכים למחצה. ביום 01 בינואר 2004 הנפיקה החברה 300,000 דולר ערך נקוב אגרות חוב, הנושאות ריבית שנתית בשיעור של 6%. לצורך גיוס ההון באמצעות הנפקת איגרות החוב, נשאה החברה בעלויות הנפקה בסכום של 18,562 דולר. איגרות החוב ייפרעו בשלושה תשלומי קרן שנתיים שווים, החל מיום 01 בינואר 2005, והריבית תשלום אחת לשנה ביום 01 בינואר, החל מיום 01 בינואר 2005.

להלן נתונים לגבי שער החליפין של הדולר ושיעור ריבית השוק השנתית:

<u>ריבית דולר שנתית להשקעות בסיכון</u>	<u>שער דולר</u>	<u>תאריך</u>
<u>דומה</u>		
5%	4	01.01.2004
6%	4.1	31.12.2004
6%	4.1	01.01.2005
7%	4.15	31.12.2005
7%	4.15	01.01.2006
7.5%	4.25	30.06.2006
6.5%	4.3	31.12.2006

הניחו כי:

-החברה מפחתה ומשלמת את הפרמיה/ניכיון והוצאות ההנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית

-החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה

מהי יתרת אג"ח נטו, כפי שתופיע בספרי חברת "עומר" בע"מ ליום ההנפקה (בש"ח)?

- א. 1,147,532
- ב. 1,181,348
- ג. 1,200,000
- ד. 1,218,000
- ה. 1,222,140

בהינתן ריבית שוק של 6% ליום ההנפקה, מהו שיעור הריבית האפקטיבי בגין האג"ח (באחוזים)? (עגלו תשובתכם בהתאם למידת הדיוק בה מופיעות התשובות האפשריות)

- א. 5.5%
- ב. 6.6%
- ג. 8.7%
- ד. 9%
- ה. 9.6%

מהו הסכום אותו שילמה חברת "עומר" בע"מ במזומן בגין אג"ח במהלך שנת 2005
(בש"ח)?

- א. 306,000
- ב. 318,000
- ג. 410,000
- ד. 434,600
- ה. 483,800

שאלה מספר 16

ביום 1 בינואר 2009 הנפיקה חברת "אלעד" בע"מ (להלן - "החברה") 200,000 ש"ח ע.נ. איגרות חוב. איגרות החוב (הקרן והריבית) צמודות במלואן לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן. הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 4%, והיא משולמת אחת לשנה ב - 31 בדצמבר, החל מיום 31 בדצמבר 2009. פירעון הקרן יתבצע בשני מועדים. מחצית מהערך הנקוב תיפרע ביום 31 בדצמבר 2014 ומחצית תיפרע ביום 31 בדצמבר 2015. הוצאות הנפקת האג"ח הסתכמו ל - 10,137 ש"ח.

להלן נתונים נבחרים על מדד המחירים לצרכן (להלן "מדד"), ועל ריבית שנתית לאיגרות חוב בעלות סיכון דומה (להלן - "ריבית השוק"):

תאריך	מדד	ריבית שוק
01.01.09	104	5%
31.12.09	108	5.5%
31.12.10	110	7%
31.12.11	130	9%
30.06.15	133	9%

מהו התקבול נטו שיירשם בדוח על תזרימי המזומנים של החברה בגין הנפקת אג"ח ביום 1 בינואר 2009 (בש"ח)?

- א. 179,000
- ב. 189,138
- ג. 189,863
- ד. 190,000
- ה. 200,000

מהי יתרת ההתחייבות בגין האג"ח, נטו, כפי שתוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010 (בש"ח), ומהי הניכיון ליום זה?

יתרת ניכיון	התחייבות בגין אג"ח, נטו	
16,702	184,645	א.
16,702	195,298	ב.
11,131	200,000	ג.
228,702	211,347	ד.
228,720	215,000	ה.

הנפקת מניות ואופציות

שאלה מספר 1

ביום 01.01.2010 הוקמה חברת "הקוקי" על ידי קבוצת יזמים.
 ביום זה הנפיקה החברה 100 מניות 1 ₪ ערך נקוב, וזאת בתמורה ל- 1,000 ₪.
 עלויות ההנפקה הסתכמו ב- 25 ₪.
 נדרש:

1. רשום פקודת יומן מתאימה
2. הצגת את השפעת הנפקת המניות על דו"ח שינויים בהון העצמי

שאלה מספר 2

חברת המחשבון הינה חברה המוכרת מחשבוניים הינה חברה המוכרת מחשבוניים פיננסיים והיא הוקמה
 ביום 01.01.2010. נכון ליום 31.12.2012 ההון העצמי של החברה מורכב מ- 100,000 ₪ הון מניות 1 ₪ ערך נקוב, פרמיה בסכום של 20,000 ₪ ועודפים בסכום של 80,000 ₪.

ביום 01.02.2012 הנפיקה החברה 10,000 אופציות.
 לפי תנאי האופציה, היא ניתנת להמרה למניה 1 ₪ ערך נקוב (יחס המרה של 1:1) וזאת עד ליום 31.12.2014.

תוספת המימוש הנדרשת להמרה היא 2 ₪, והיא אינה צמודה למדד כלשהו.

ביום 15.01.2014 הומרו 30% מהאופציות למניה.

להלן נתונים לגבי מחיר האופציה של החברה לתאריכים שונים:

תאריך	שווי הוגן אופציה
01.02.2013	5
31.12.2013	6
15.01.2014	4
31.12.2014	8

נדרשים:

1. רשום את המבחנים לסיווג אופציה כהונית או התחייבותית
2. קבע את אופי האופציה שהונפקה (הונית או התחייבותית)
3. הצג את הדו"ח על השינויים בהון העצמי לימים 31.12.2013 ו- 31.12.2014

שאלה מספר 3

חברת "המחשבון" הינה חברה המוכרת מחשבוני פיננסיים והיא הוקמה ביום 01.01.2010. נכון ליום 31.12.2012 ההון העצמי של החברה מורכב מ- 100,000 ₪ הון מניות 1 ₪ ערך נקוב, פרמיה בסכום של 20,000 ₪ ועודפים בסכום של 80,000 ₪.

ביום 01.02.2013 הנפיקה החברה 10,000 אופציות.

לפי תנאי האופציה, והיא ניתנת להמרה למניה 1 ₪ ערך נקוב (יחס המרה של 1:1) וזאת עד ליום 31.12.2014.

תוספת המימוש הנדרשת להמרה היא 2 ₪, והיא צמודה לשער החליפין של הדולר.

ביום 15.01.2014 הומרו 30% מהאופציות למניה.

להלן נתונים נוספים:

תאריך	שווי הוגן אופציה (₪)	שער הדולר
01.02.2013	2	4
31.12.2013	3	4.5
15.01.2014	3.2	5
31.12.2014	2.8	4.8

הנח כי רווחי החברה בשנת 2013 ו- 2014 הסתכמו ל- 10,000 ₪ ו- 20,000 ₪ בהתאמה.

נדרש:

1. רשום את המבחנים לסיווג אופציה כהונית או התחייבותית
2. קבע את אופי האופציה שהונפקה (הונית או התחייבותית)
3. הצג את הדו"ח על השינויים בהון עצמי לימים 31.12.2013 ו- 31.12.2014

הון עצמי

שאלה מספר 1

דני ויואב החליטו להקים חברה לבניית צעצועים. כעבור שנה מצבת הנכסים של החברה עומדת

על 100, מצבת ההתחייבות עומדת על 50 וסך ההון העצמי הינו 50 שקלים.

- א. מה מייצג ההון העצמי?
- ב. היכן מוצג ההון העצמי במאזן החברה?
- ג. מה הקשר בין צד הנכסים, ההתחייבות וההון העצמי?

שאלה מספר 2

ענה בקצרה:

1. מנה 3 צורות התאגדות נפוצות
2. מהם המאפיינים הייחודיים של חברה בע"מ לעומת צורת התאגדות אחרות?
3. מהי מנייה?
4. מהו ההבדל בין הון מניות רשום, מונפק ונפרע?

שאלה מספר 3

להלן מבנה ההון העצמי של חברת "EZ100":

	הון מניות
10 (1 ש"ח ערך נקוב)	פרמיה
990	עודפים
1,000	מניות באוצר
(100)	סה"כ
1,900	

תמיר ולירן ניהלו דיון אודות המשמעות של הפריטים השונים בהון העצמי.

תמיר: "סעיף הון מניות מייצג את סך הערך הנקוב של המניות בחברה. בפני עצמו אין לו משמעות כלכלית, זולת העובדה שהוא מסייע לנו לקבוע את אחוז החזקה שלנו בחברה"

לירן: "רגע, אז מדוע כאשר הנפקנו מניות ושילמנו 1,000 שקלים סיווגנו סכום של 990 שקלים כפרמיה. מדוע לא רשמנו פשוט הון מניות בסך 1,000?"

תמיר: "הפרמיה מייצגת את הסכום העודף ששולם מעבר לערך הנקוב של המניות. הערך הנקוב של המניות בתוספת הפרמיה מייצג את הערך הכלכלי של המניות שהונפקו למעשה"

לירן: "אז איך סעיף עודפים קשור לכל זה?"

תמיר: "מה יהיה, לא צפית בהסברים באתר...? תיכף תשאל שאלות גם לגבי מניות באוצר!"

נדרש: התייחס לדיון בין תמיר ולירן וענה:

- א. מה מייצג כל פריט בהון העצמי
- ב. כיצד מתבטא הקשר בין דו"ח רווח והפסד והמאזן דרך סעיף עודפים בהון העצמי

שאלה מספר 4

לאחר שחברת EZ100 נחלה הצלחה כבירה, החליטו תמיר ולירן לחלק דיבידנד.

ענה בקצרה:

1. מהי המהות הכלכלית של חלוקת דיבידנד?
2. כיצד משפיעה חלוקת דיבידנד על מאזן החברה?
3. כיצד משפיעה חלוקת דיבידנד על דו"ח רווח והפסד?
4. האם ניתן בכל מקרה לחלק דיבידנד?
5. מהם פקודות היומן שיש לרשום בגין חלוקת דיבידנד. הבחן בין:
  - א. הכרזה על חלוקת דיבידנד, ולאחר מכן תשלום
  - ב. הכרזה וחלוקה על חלוקת דיבידנד בו זמנית

שאלה מספר 5

תמיר ולירן מתלבטים בין חלוקת מניות הטבה ופיצול מניות.

נדרש: הסבר בקצרה אודות כל אפשרות והסבר מהי ההבחנה ביניהם.

שאלה מספר 6

אייל הינו סטודנט במכללה ידועה אשר התרשם רבות מן האתר EZ100. אייל פנה לתמיר ולירן והציעה

להם סכום נכבד של כסף בתמורה להנפקת מניית בכורה.

נדרש:

- א. מהי מניית בכורה? במה היא שונה ממנייה רגילה?
- ב. מהי מניית בכורה צוברת וכזו שאינה צוברת?
- ג. מהי מניית בכורה משתתפת וכזו שאינה משתתפת?
- ד. כאשר קיימים בעלי מניות בכורה, מהו סדר חלוקת דיבידנד?

שאלה מספר 7

- א. מהו דו"ח על השינויים בהון העצמי?
- ב. חברת "EZ100" הוקמה ביום 01.01.2008. להלן פעולות שבוצעה בשנה זו:
1. החברה הונפקה ביום 01.01.2008 על ידי הנפקת מניות בסך 50 ₪ ערך נקוב בתמורה ל- 150 שקלים.
  2. החברה הנפיקה מניות נוספות ביום 01.03.2008 בסך 10 ₪ ערך נקוב בתמורה ל- 50 שקלים.
  3. רווח החברה בשנת 2008: 100 שקלים
  4. החברה חילקה דיבידנד ביום 31.12.2008 בסך 30 שקלים.
- נדרש: הצג דו"ח על השינויים בהון העצמי לשנת 2008.

שאלה מספר 8

ענה בקצרה על השאלות הבאות:

- האם עסקאות עם בעלי המניות מקבלות ביטוי בדו"ח רווח והפסד?
- כיצד נקבע הס נייחס פריט מסוים להון העצמי או להתחייבות?
- מהם ההבדלים העיקריים בין חברה פרטית וחברה ציבורית?
- מהו הטיפול החשבונאי בהוצאות הנפקת מניות?
- האם ההון העצמי של חברה יכול להיות שלילי?

שאלה מספר 9

להלן התנועה בסעיף הון עצמי של חברת המאכזבים בע"מ (להלן – "החברה") לשנת 2008:

נתונים	₪
יתרת ההון העצמי ליום 31 בדצמבר 2007	280,000
הנפקת מניות 25 באפריל 2008	?
הפסד נקי לשנת 2008	80,000
דיבידנד שהוכרז ביום 31 באוקטובר 2008	15,000

במאזן ליום 31 בדצמבר 2008 מסתכמים נכסיה של החברה והתחייבויותיה לסך של 725,000 ₪ ו- 330,000 ₪

בהתאמה מהי סך התמורה שהתקבלה בחברה כתוצאה מהנפקת המניות ביום 25 באפריל 2008 (בש"ח)?

- 50,000
- 195,000
- 210,000
- 490,000
- 580,000

שאלה מספר 10

להלן נתונים נבחרים מתוך מאזני חברת "העטופים" בע"מ (להלן – "החברה") לימים 31 בדצמבר 2008 ו- 31 בדצמבר 2007:

31.12.2007	31.12.2008	
85,000	188,000	סך נכסים
68,000	110,000	סך התחייבויות
?	?	הון עצמי

להלן נתונים נוספים המתייחסים לפעולות שהחברה ביצעה במהלך שנת 2008:

- * החברה הנפיקה 20,000 מניות רגילות 1 ₪ ערך נקוב כ"א, תמורת סך של 50,000 ₪ במזומן
- * החברה הנפיקה 10,000 מניות הטבה 1 ₪ ערך נקוב כ"א
- * הרווח הנקי של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 הסתכם ל- 65,000 ₪
- * במסגרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2007 ו- 31 בדצמבר 2008, כלולה התחייבות בגין דיבידנד לשלם בסך 15,000 ₪ ו- 25,000 ₪ בהתאמה. הדיבידנד משולם בשנה שלאחר שנת ההכרזה.

מהו סכום הדיבידנד ששולם במזומן בשנת 2008 (בש"ח)?

- א. 5,000
- ב. 35,000
- ג. 44,000
- ד. 54,000
- ה. 84,000

שאלה מספר 11

ביום 01.01.2008 הוקמה חברת המירוץ בע"מ. להלן פעולות החברה ביום הקמתה:

- הנפקת 20,000 מניות בנות 1 ₪ ע.ג תמורת 80,000 ₪ במזומן.
- רכישת ציוד לשימוש החברה בעלות של 80,000 ₪ תמורת תשלום במזומן של 40,000 ₪
- והנפקת 10,000 מניות בנות 1 ₪ ערך נקוב, בפרמיה.

מה יהיו ערכי הנכסים, ההתחייבויות וההון העצמי במאזן החברה ביום הקמתה? (בש"ח)

נכסים	התחייבויות	הון עצמי	
80,000	40,000	120,000	א.
110,000	40,000	80,000	ב.
120,000	-	120,000	ג.
120,000	90,000	30,000	ד.
160,000	-	60,000	ה.

שאלה מספר 12

חברת הדלתות בע"מ הציגה את נתוני הכספיים לשנת 2008 כדלקמן:

150,000	יתרת רווח שלא יועד – 01 בינואר 2008
45,200	רווח נקי לשנת 2008
200,000	הון מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כ"א
200,000	מניות בכורה 8% לא צוברות בנות 10 ש"ח ערך נקוב כ"א

בהינתן כי חברת "הדלתות" בע"מ חילקה דיבידנדים בגין מניות הבכורה בלבד, מה תהיה יתרת הרווח שלא יועד ליום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח)?

- א. 179,200
- ב. 193,600
- ג. 195,200
- ד. 245,200
- ה. 579,600

שאלה מספר 13

חברת "עומר" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2005.

להלן הדו"ח על השינויים בהון העצמי של החברה לשנת 2006:

תאריך	מניות רגילות 1 ש.ע.נ.	מניות בכורה 6%	פרמיה	עודפים	סה"כ
31.12.2005	200,000	200,000	600,000	800,000	?
הנפקת מניות	100,000		100,000		?
רווח השנה				?	?
דיבידנד שהוכרז				?	?
31.12.2006	300,000	200,000	?	?	?

*מניות הבכורה צוברות ולא משתתפות

נתונים נוספים

שנת 2006

הרווח לשנת 2006 הינו 150,000 שקלים.
ביום 31 בדצמבר 2006 הכריזה ושילמה החברה דיבידנד בסך 80,000 שקלים.

שנת 2007

במהלך השנת 2007 הנפיקה החברה 50% הטבה לבעלי המניות הרגילות. ההטבה הונפקה מהעודפים.
ביום 31 בדצמבר 2007 שילמה החברה דיבידנד בשיעור של 25% לבעלי המניות הרגילות.
רווח החברה לשנת 2007 הינו 120,000 שקלים.

מהי יתרת ההון העצמי במאזן החברה ליום 31.12.2006?

- א. 1,000,000
- ב. 1,930,000
- ג. 2,000,000
- ד. 2,070,000
- ה. 2,230,000

מה סכום הדיבידנד הכולל ששילמה החברה בשנת 2007?

- א. 12,000
- ב. 36,000
- ג. 112,500
- ד. 124,500
- ה. 148,500

שאלה מספר 14

חברת "הפורעים" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2006. ביום זה הונפק ונפרע הון המניות של החברה כדלקמן:
 200,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב
 100,000 מניות בכורה, 10%, צוברות, 1 ₪ ערך נקוב כל אחת

נתונים נוספים:

- ביום 31 בדצמבר 2007 חילקה החברה לראשונה דיבידנד בסכום של 15,000 ₪
- ביום 31 בדצמבר 2008 חילקה החברה דיבידנד נוסף בסכום של 45,000 ₪
- בשנת 2009 הנפיקה החברה 100% מניות הטבה לבעלי המניות הרגילות וביום 31 בדצמבר 2009 קיבלו בעלי המניות הרגילות דיבידנד בשיעור של 20% על ערכן הנקוב.

מהו סכום הדיבידנד אשר יקבלו בעלי המניות הרגילות של חברת "הפורעים" בע"מ בשנת 2008 (בש"ח)?

- א. 10,000
- ב. 15,000
- ג. 30,000
- ד. 35,000
- ה. 40,000

מהו סך הדיבידנד שחילקה חברת הפורעים בע"מ לשנת 2009 (בש"ח)?

- א. 10,000
- ב. 40,000
- ג. 50,000
- ד. 80,000
- ה. 90,000

שאלה מספר 15

חברת "איזו100" הוקמה ביום 01.01.2010 על ידי הנפקת 800,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב תמורת 120% מערך הנקוב. להלן פרטים אודות אירועים נוספים אשר התרחשו בחברה בשנה זו:

* ביום 01.01.2010 הנפיקה החברה את מניות בכורה א' (10%) 100,000 ₪ ערך נקוב. מניות בכורה אילו צוברות ומשתתפות במחצית הדיבידנד בשיעור של מעל 15% המחולק לבעלי המניות הרגילות.

* ביום 31.03.2010 הנפיקה החברה 80,000 חבילות הכוללות:

שווי הוגן	פרטים
20	5 מניות רגילות, 2 ₪ ערך נקוב
5	2 כתבי אופציה סדרה א'
25	סה"כ

- כתב האופציה הינו מסדרה א': ניתן להמרה ל- 2 מניות רגילות בתמורה לתוספת מימוש בת 3 שקלים למניה.
- הוצאות הנפקת החבילה היוו 10% מסך התמורה.

* ביום 31.09.2010 הומרו 60% מאופציות סדרה א'.

* ביום 31.12.2010 חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בשיעור של 25% מהערך הנקוב של בעלי המניות הרגילות.

* הרווח לשנת 2010 הסתכם לסך של 2,500,000 שקלים

נדרש:

1. רשום פקודות יומן לשנת 2010 בגין אירועים אילו
2. הצג דו"ח על השינויים ההון עצמי
3. מה סכום הדיבידנד שקיבלו בעלי מניות הבכורה בשנת 2010?

שאלה מספר 16

חברת "בידי במבה" הוקמה ביום 01.01.2006. להלן הרכב ההון העצמי של החברה ליום 31.12.2007:

1,000	מניות רגילות 1 ש"ח ערך נקוב
2,000	מניות בכורה א' (10%) 1 ש"ח ערך נקוב
	כ"א
1,000	פרמיה
500	עודפים
4,500	סה"כ

להלן נתונים נוספים:

מניות בכורה א'

מניות בכורה אילו נושאות ריבית בשיעור של 10% מערכן הנקוב. מניות הבכורה צוברות ומשתתפות בשליש משיעור הדיבידנד המחולק לבעלי מניות רגילות מעל 15%. המניות הונפקו ביום הקמת החברה.

דיבידנד

ביום 31.12.2006 חילקה החברה דיבידנד בסך 100,000 שקלים.

שנת 2008

אירוע מספר 1

ביום 01.01.2008 יצאה החברה לתשקיף במטרה לגייס הון. החברה יצאה בתשקיף שבו הוצעו לציבור 40,000 יחידות שמורכבות מחבילה. להלן פרטים אודות החבילה:

<u>שוי הוגן</u>	<u>פרטים</u>
12	2 מניות רגילות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת
68	4 מניות רגילות 3 ש"ח ערך נקוב כל אחת
12	10 ש"ח ערך נקוב איגרות חוב
8	2 כתבי אופציה סדרה א', ניתנות להמרה עד יום 31.12.2012 בתמורה לתוספת מימוש קבועה של 1 ש"ח.
100	סה"כ

הוצאות ההנפקה הסתכמו לסך של 5% מתמורת ההנפקה.

אירוע מספר 2

ביום 01.01.2008 הנפיקה החברה 20,000 כתבי אופציה ב' הניתנים להמרה למניות רגילות ביחס של 1:1 (כל אופציה אחת ניתנת להמרה למניה אחת) בתמורה לסכום של 200,000 שקלים. על מנת להמיר את האופציה למניה, נדרש לשלם תוספת מימוש של 5 שקלים למניה. במידה והאופציה אינה ממומשת עד ליום 31.12.2008, היא פוקעת. ביום 01.05.2008 הומרו 30% מהאופציות למניות. מלבד אירוע המרה זה, לא הומרו אופציות נוספות למניות.

אירוע מספר 3

ביום 01.09.2008 חילקה החברה מניות הטבה בשיעור של 50% לכל בעלי המניות הרגילות.

אירוע מספר 4

ביום 31.12.2008 הכריזה החברה על דיבידנד אשר יחולק ביום 31.03.2010. הדיבידנד הינו בשיעור של 20% מהערך הנקוב של המניות הרגילות

אירוע מספר 5

רווחי החברה לשנת 2009 הסתכמו לסכום של 1,000,000 שקלים.

נדרש:

1. רשום פקודות יומן בגין אירועים שהתרחשו בחברה בשנת 2008
2. מהו סכום הדיבידנד אותם זכאים לקבל בעלי המניות הרגילות?
3. הצג דו"ח שינויים בהון עצמי לשנת 2008

שווי הוגן דרך רווח והפסד

שאלה מספר 1

חברת "מניות זה אנחנו" נוהגת להשקיע במניות ובאיגרות חוב של חברות רבות במשק. לאחרונה החברה גייסה את דני לתפקיד סמנכ"ל הכספים של החברה וכן רכשה החברה מספר ניירות ערך ודני מתלבט לגבי הטיפול החשבונאי בניירות ערך אילו.

נדרש:

1. מהן האפשרויות העומדות בפני דני באשר לסיווג נכס פיננסי? (הבחן בין מכשירי הון ומכשירי חוב)
2. מהם התנאים לסיווג נכס פיננסי לקבוצת "שווי הוגן דרך רווח והפסד"?

שאלה מספר 2

במסגרת הסכם לרכישת מניות, התהוו לחברת "מניות זה אנחנו" עלויות שונות:

1. החברה שילמה עמלת מכירה לבורסה בסך של 20 שקלים
2. בעסקה אחרת החברה שילמה לעורכי דין 10 שקלים בקשר למכירת מניות.
3. במסגרת עסקה זו, השקיעה עובד של החברה 10 שעות עבודה בהכנת מסמך המפרט את תנאי המכירה. העובד מרוויח סך של 20 שקלים לשעת עבודה.

נדרש:

1. מהן עלויות עסקה?
2. אילו סוגי עלויות ייחשבו כעלויות עסקה ואילו סוגי עלויות לא ייחשבו כעלויות עסקה?
3. דון בטיפול החשבונאי בעלויות השונות שהתהוו לחברת "מניות זה אנחנו"

שאלה מספר 3

נדרש:

1. כיצד נמדד נכס פיננסי אשר סווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד?
2. האם יש צורך לבצע בדיקה לירידת ערך של נכס פיננסי שסווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד?

שאלה מספר 4

לאחרונה השקיעה חברת "בורסה – כסף קל" ברכישה מניות ואיגרות חוב של חברה המנפיקים.

חשב החברה קרא לאחרונה בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 כי עליו להציג נכס פיננסי אשר סווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד לפי השווי ההוגן של נייר הערך ליום המאזן. עם זאת, מתלבט החשב כיצד יגלה את השווי ההוגן של מניות ושל איגרות חוב.

נדרש:

1. כיצד נקבע השווי ההוגן של מכשיר הון?
2. כיצד נקבע השווי ההוגן של מכשיר חוב?

חלק ב'שאלה מספר 5

חברת "הברבור" רכשה ביום 01.01.2010 20 מניות של חברת "הברווז" המניות נרכשו במטרה לסחור בהם לטווח קצר. לחברה התהוו עלויות עסקה בגין רכישת המניות בסך 10 שקלים.

להלן מחיר מניית חברת הברווז בבורסה לתאריכים שונים:

100	01.01.2010
120	31.12.2010
80	31.12.2011

נדרש:

1. רשום פקודת יומן לתאריכים הבאים: 01.01.2010, 31.12.2010 ו- 31.12.2011
2. הצג את השפעת רכישת המניות על הדוחות הכספיים של חברת הברבור לשנים 2010 ו- 2011

שאלה מספר 6

חברת "ישראל" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה יום 01 בינואר 2008.

להלן נתונים ביחס להשקעת החברה במניות חברת "ברקת" הכלולה במאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009: מניות חברת "ברקת" נרכשו ביום 01 במאי 2008 בעלות של 700,000 ₪. בנוסף נבעו לחברה עלויות רכישה של 1% מעלות הרכישה. ביום 31 ביולי 2008 מכרה החברה מחצית מכמות המניות שהוחזקה על ידה בבורסה. בגין מכירה זו היו לחברה עלויות מכירה של 1% מהתמורה שנתקבלה.

ביום 30 בנובמבר 2008 רכשה החברה בבורסה 15,000 מניות נוספות (*).

ביום 30 ביוני 2009 מכרה החברה רבע מכמות המניות שהיו ברשותה במחיר הגבוה ב- 15% ממחיר הבורסה באותו יום.

ביום 30 באוקטובר 2009 רכשה החברה 8,000 מניות נוספות (*).

* בגין כל רכישה של מניות חברת "ברקת" נבעו לחברה עלויות רכישה של 1% מעלות הרכישה.

כל הרכישות של מניות חברת "ברקת" בוצעו מתוך מטרה לגרוף רווחים בטווח הקצר.

החברה מיישמת את תקן בינלאומי מספר 39.

להלן נתונים ביחס למחיר מניית חברת "ברקת" בבורסה:

מחיר מניה בש"ח	תאריך
33	01.01.08
35	01.05.08
33	31.07.08
30	30.11.08
37	31.12.08
34	30.06.09
37	30.10.09
40	31.12.09

מהו סך ההשפעה של ההשקעה במניות על דו"ח רווח והפסד של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 90,200 ₪
- ב. 97,200 ₪
- ג. 100,500 ₪
- ד. 101,700 ₪
- ה. 105,000 ₪

מהי יתרת ההשקעה כפי שתיכלל במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. 869,790 ₪
- ב. 884,710 ₪
- ג. 936,250 ₪
- ד. 1,000,000 ₪
- ה. 1,070,000 ₪

שאלה מספר 7

חברת השוודים רכשה ביום 01.01.2010 איגרות חוב של חברה א'. החברה ביצעה את הרכישה לפי השווי ההוגן של איגרת החוב. איגרת החוב הינה חלק מקבוצת נכסים אשר לגביהם החברה נוקטת באסטרטגיה של מדידה לפי שווי הוגן.

להלן נתונים אודות איגרת החוב: ערך נקוב 100,000 שקלים. איגרת החוב משלמת ריבית נקובה בסך 5% ומועד פירעונה בעוד כ- 5 שנים.

להלן נתונים לגבי שיעורי ריבית להיוון תזרימי מזומנים לתאריכים שונים:

6%	01.01.2010
7%	31.12.2010
5%	31.12.2011

נדרש:

1. רשום פקודת יומן לתאריכים הבאים: 01.01.2010, 31.12.2010 ו- 31.12.2011
2. הצג את השפעת רכישת המניות על הדוחות הכספיים של חברת השוודים לשנים 2010 ו- 2011

שאלה מספר 8

להלן נתונים מדוחותיה הכספיים של חברת "אקירוב":

31.12.2009
90

31.12.2010
120

השקעה לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד

ההשקעה נרכשה על ידי החברה ביום 01.01.2009: 30 מניות של חברה א'. ליום הרכישה מחיר כל מנייה היה 2 שקלים. החברה לא ביצעה רכישות נוספות בשנה זו.

ביום 02.01.2010 רכשה החברה 10 מניות נוספות של חברת א', מחיר של שקל למנייה.

נדרש:

1. רשום פקודות יומן הנוגעות לרכישת מניות חברה א' לתאריכים 01.01.2009, 31.12.2009, 02.01.2010 ו- 31.12.2010
2. הצגת את השפעת ההשקעה על הדוחות הכספיים של חברת אקירוב לשנים 2009 ו- 2010?

שאלה מספר 9

ביום 01.02.2006 רכשה חברת "בידי-בם" 5,000 מניות ל 1 ₪ ערך נקוב של חברת דונטלו למטרות מסחר.

ביום 01.04.2006 מכרה החברה 1,000 מניות של חברת דונטלו. ביום 30.06.2006 רכשה החברה 1,500 מניות של חברת דונטלו. ביום 01.07.2006 חילקה חברת דונטלו דיבידנד בשיעור של 0.5 ₪ למניה ל 1 ₪ ערך נקוב.

לאור התוצאות העגומות של חברת דונטלו בשנת 2006, החליטה חברת בידי-בם לממש את השקעתה בחברת דונטלו, ואכן עשתה כן ביום 31.12.2006.

להלן נתונים אודות מחיר מניית חברת דונטלו לתאריכים שונים:

2 ₪	01.02.2006
3 ₪	01.03.2006
4 ₪	01.04.2006
3.5 ₪	30.05.2006
3.5 ₪	30.06.2006
1.5 ₪	31.12.2006

נדרש:

1. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת "בידי-בם" במניות חברת "דונטלו" לשנת 2006
2. מהי השפעת השקעתה של חברת "בידי-בם" במניות חברת "דונטלו" על דוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2006?

שאלה מספר 10

מניות חברת "תמירוס" נסחרות בבורסה בניו-יורק. חברת אסף החליטה לרכוש ביום 01.03.2006 מניות חברת תמירוס: החברה רכשה 100 מניות של חברת תמירוס. ביום 01.07.2006 רכשה החברה מניות נוספות של חברת תמירוס. כל הרכישות בוצעו במטרה להפיק רווחים בטווח הקצר. ליום 31.12.2006 ההשקעה מוצגת לפי 2,400 שקלים.

שנת 2007

ביום 01.01.2007 מכרה החברה 50 מניות של חברת תמירוס. ביום 01.02.2007 חילקה חברת תמירוס דיבידנד בשיעור של 24%. חברת אסף נקלעה לקשיים ועל כן החליטה למכור 50 מניות מסך השקעתה בחברת תמירוס. אכן, ביום 01.09.2007 החברה מכרה את השקעתה בלב כבוד, שכן היא מאמינה כי מניית חברת תמירוס עתידה להכפיל את עצמה בטווח הקצר.

ביום 31.10.2007 רכשה החברה מניות נוספות של חברת תמירוס. ביום 31.12.2007 חילקה חברת תמירוס דיבידנד בשיעור של 10% לבעלי מניותיה. חברת אסף קיבלה דיבידנד בסכום של 80 שקלים. מלבד אירועים אלה החברה לא רכשה או מכרה מניות נוספות.

להלן נתונים על מחיר מניית תמירוס לתאריכים שונים:

מחיר מניה	תאריך
1 ₪	01.03.2006
5 ₪	01.07.2006
8 ₪	31.12.2006
8 ₪	01.01.2007
6 ₪	01.02.2007
4 ₪	01.09.2007
5 ₪	31.10.2007
15 ₪	31.12.2007

גדרש:

1. כמה מניות של חברת תמירוס נרכשו על ידי חברת אסף ביום 01.07.2006?
2. כמה מניות רכשה החברה ביום 31.10.2007?
3. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת אסף במניות חברת תמירוס לשנים 2006-2007
4. הצג את השפעת ההשקעה במניות חברת תמירוס כפי על דוחותיה הכספיים של חברת אסף לשנים 2006-2007

נכס פיננסי זמין למכירה

שאלה מספר 1

חברת "מניות זה אנחנו" נוהגת להשקיע במניות ובאיגרות חוב של חברות רבות במשק. לאחרונה החברה גייסה את דני לתפקיד סמנכ"ל הכספים של החברה וכן רכשה החברה מספר ניירות ערך ודני מתלבט לגבי הטיפול החשבונאי בניירות ערך אילו.

נדרש:

1. מהן האפשרויות העומדות בפני דני באשר לסיווג נכס פיננסי? (הבחן בין מכשירי הון ומכשירי חוב)
2. מהם התנאים לסיווג נכס פיננסי לקבוצת "נכס פיננסי זמין למכירה"?

שאלה מספר 2

במסגרת הסכם לרכישת מניות, התהוו לחברת "מניות זה אנחנו" עלויות שונות:

1. החברה שילמה עמלת מכירה לבורסה בסך של 20 שקלים
2. בעסקה אחרת החברה שילמה לעורכי דין 10 שקלים בקשר למכירת מניות.
3. במסגרת עסקה זו, השקיעה עובד של החברה 10 שעות עבודה בהכנת מסמך המפרט את תנאי המכירה. העובד מרוויח סך של 20 שקלים לשעת עבודה.

נדרש:

1. מהן עלויות עסקה?
2. אילו סוגי עלויות ייחשבו כעלויות עסקה ואילו סוגי עלויות לא ייחשבו כעלויות עסקה?
3. דון בטיפול החשבונאי בעלויות השונות שהתהוו לחברת "מניות זה אנחנו" בהנחה כי החברה מטפחת בהשקעה במניות לפי שיטת "נכס פיננסי זמין למכירה"?

שאלה מספר 3

נדרש:

הצג את הטיפול החשבונאי בנכס פיננסי זמין למכירה בדוחות הכספיים של ישות:

- א. כיצד תוצג השקעה בנכס פיננסי זמין למכירה במאזן חברה?
- ב. כיצד משפיעה השקעת חברה בנכס פיננסי זמין למכירה על דו"ח רווח והפסד?

שאלה מספר 4

חברת EZ100 השקיעה לאחרונה במניית חברת טבע. מחיר המנייה ביום רכישתה (01.01.2010) – 50 שקלים. החברה שילמה לעורך דין שטיפל בעסקת הרכישה 5 שקלים. כמו כן, איציק, עוזר החשב של החברה, השקיעה יום עבודה בעסקת הרכישה (איציק משתכר 30 שקלים ליום). ביום 31.12.2010 ערך המניה הסתכם ל- 75 שקלים. ביום 31.12.2011 מחיר המניה בשוק הינו 25 שקלים.

החברה סיווגה את השקעתה במניית חברת טבע כהשקעה זמינה למכירה.

נדרש:

1. הצג פקודות יומן לתאריכים 01.01.2010, 31.12.2010 ו- 31.12.2011 עבור ההשקעה
2. הצג השפעת ההשקעה על הדוחות הכספיים של החברה לשנים 2010 ו- 2011
3. הבחן בין שני מצבי עולם: ירידת הערך שהתהוותה ביום 31.12.2011 היא ירידת ערך בעלת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך.

שאלה מספר 5

חברת EZ100 השקיעה במניה ובאג"ח של חברת טבע. נכון לשנת 2011 הפסידה החברה סכום של כ- 20 שקלים בגין השקעתה במניה וסכום של 20 שקלים בגין השקעתה באג"ח החוב. החברה הכירה בהפסד בדו"ח רווח והפסד (כלומר, קרן ההון בחובה מוינה להפסד) שכן היו תנאים שהצביעו על כך שמדובר בירידת ערך בעלת ראיות אובייקטיביות לירידת ערך.

בשנת 2012 הכריזה חברת טבע על המצאה חדשה בתחום התרופות הגנריות. בהתאם, מחיר המניה והאג"ח של החברה המריאו שחקים.

נדרש: מהו הטיפול החשבונאי בעליית ערך שהתוותה לחברת EZ100 בגין השקעתה. הבחן בין ההשקעה במניות (הון) והשקעה באג"ח (חוב).

שאלה מספר 6

חברת EZ100 השקיעה ביום 01.01.2009 100 שקלים ברכישת נכס פיננסי זמין למכירה. ביום 30.06.2009 השווי ההוגן של ההשקעה הינו 120 שקלים. ביום 31.12.2009 השווי ההוגן של ההשקעה הינו 110 שקלים. ביום 01.01.2010 ההשקעה נמכרה בתמורה ל-110 שקלים.

נדרש: הצג פקודות יומן בגין רכישת ההשקעה של חברת EZ100

שאלה מספר 7

ענה בקצרה על השאלות הבאות:

1. כיצד נקבע השווי ההוגן של השקעה בהון של ישות, כאשר זו מסווגת כנכס פיננסי זמין למכירה?
2. כיצד נקבע השווי ההוגן של השקעה בחוב של ישות, כאשר זו מסווגת כנכס פיננסי זמין למכירה?
3. כיצד יוכר דיבידנד אשר התקבל בגין השקעה בהון של ישות אשר סווגה כנכס פיננסי זמין למכירה?

חלק ב'**שאלה מספר 8**

ביום 1.2.2004 רכשה חברת "הברזל" 20,000 מניות 1 ש"ח ע.ג של חברת "רימונים" בבורסה
לניירות ערך
בת"א.

ביום הרכישה ייעדה החברה השקעה זו כהשקעה זמינה למכירה. ביום 30.9.2006 מכרה
החברה 8,000

מניות. ביום 30.11.2006 רכשה החברה 5,000 מניות נוספות. הצג פקודות יומן לשנים 2004-
2006.

להלן נתונים לגבי מחיר המניה לתאריכים שונים

מחיר בנקודות	תאריך
100	01.01.2004
150	31.12.2004
130	31.12.2005
170	30.09.2006
100	30.11.2006
200	31.12.2006

שאלה מספר 9

ביום 1.1.2004 רכשה חברת המשקיע 25,000 ש"ח ערך נקוב אגרות חוב קונצרניות של חברת זוהר בע"מ.

החברה ייעדה את אגרות החוב כהשקעה זמינה למכירה. אגרות החוב נושאות ריבית שנתית בשיעור של

7%, המשולמת אחת לשנה ביום 31 בדצמבר ואילו הקרן תפרע בשני תשלומים שווים החל מיום

31.12.2008. להלן נתונים לגבי ריבית השוק:

שיעור ריבית שוק	תאריך
8%	1.1.2004
7.5%	31.12.2004

שאלה מספר 10

ביום 1 בינואר 2007 רכשה חברת "זיו" בע"מ 10,000 מניות 1 ש"ח ערך נקוב ממניות חברת "דורית" בע"מ הנסחרת בבורסה. חברת "זיו" בע"מ סיווגה השקעה זו כזמינה למכירה.

לקראת תום שנת 2008, עקב קשיים כלכליים לטווח ארוך אליהם נקלעה חברת "דורית" בע"מ, חלה ריזת ערך משמעותית בערך המניה שלה.

לקראת תום 2009, עקב חתימה על חוזה מכירה גדול ונרחב עם לקוח מחו"ל, התאוששה חברת "דורית" בע"מ ממצבה הכלכלי הקשה בו הייתה שרויה. מחירי המניה של חברת "דורית" בע"מ (בש"ח):

מחיר מניה	תאריך
10	1 בינואר 2007
17	31 בדצמבר 2007
4	31 בדצמבר 2008
9	31 בדצמבר 2009

מהו סך ההפסד בגין ההשקעה בחברת "דורית" בע"מ, כפי שייכלל בדוח רווח והפסד של חברת "זיו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 0
- ב. 40,000 ש"ח.
- ג. 60,000 ש"ח.
- ד. 70,000 ש"ח.
- ה. 130,000 ש"ח.

מהי יתרת הקרן ההונית בגין ההשקעה בחברת "דורית" בע"מ, כפי שתיכלל במאזן חברת "זיו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. 0
- ב. 20,000 ש"ח
- ג. 40,000 ש"ח
- ד. 50,000 ש"ח.
- ה. 60,000 ש"ח.

שאלה מספר 11

ביום ה- 01 ביוני 2008 רכשה חברת דין 25,000 מניות של חברת גלעד. החברה ייעדה השקעה זו כהשקעה זמינה למכירה.

ביום ה- 01 לספטמבר 2009 החליטה חברת דין לנצל את רמות המחירים הנמוכות של מניית גלעד, והיא רכשה 5,000 מניות נוספות של החברה. גם השקעה זו יועדה לקבוצת הזמין למכירה.

להלן נתונים לגבי מחיר מניית חברת גלעד:

ש"ח	תאריך
₪ 5	01.06.2008
₪ 7	31.12.2008
₪ 2	01.09.2009
₪ 5	31.12.2009

נדרש:

1. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת דין במניות חברת גלעד בשנים 2008-2009
2. הצג את השפעת ההשקעה על דוחותיה הכספיים של חברת דין לשנים 2008-2009

שאלה מספר 12

ביום 01.02.2005 רכשה חברה "לילין" 20,000 מניות של חברה "אליש". החברה לא סווגה השקעה זו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד.
ביום 31.12.2005 החליטה החברה לממש 30% מהשקעתה בחברה "אליש", ועשתה זאת באותו היום.

ביום 01.04.2006 רכשה החברה 10,000 מניות נוספות של חברה אליש, בתמורה ל- 140,000 שקלים. השקעה זו יועדה אף היא כהשקעה זמינה למכירה.

להלן נתונים על מחיר מניית חברה "אליש" לתאריכים שונים:

<u>מחיר מנייה</u> <u>(שקלים)</u>	<u>תאריכים</u>
8	01.01.2005
10	01.02.2005
12	31.12.2005
7	01.02.2006
?	01.04.2006
*11	31.12.2006

*הנח כי לתאריך זה ישנם סימנים לתנאים אובייקטיביים של ירידת ערך

נדרש:

1. רשום פקודות יומן לשנים 2005-2006 כפי שיירשמו בספרי חברה לילין בגין השקעתה במניות חברה אליש
2. הצג את השפעת ההשקעה בחברה אליש על דוחות חברה לילין לשנים 2005-2006

שאלה מספר 13

חברת "בייבילנד" בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה ביום 30 בנובמבר 2008 ועוסקת בפיתוח וייצור מוצרי תינוקות בישראל.

ביום 1 ביוני 2009 רכשה החברה 10,000 מניות 1 ש"ח ערך נקוב של חברת "שם-לי" בע"מ בבורסה לניירות ערך.

ביום 15 באוקטובר 2009 רכשה החברה 8,500 מניות 1 ש"ח ערך נקוב נוספות של חברת "שם-לי" בע"מ.

להלן הסעיפים המאזניים הרלוונטיים להשקעה במניות חברת "שם-לי" בע"מ, כפי שהופיעו בספרי החברה ליום 31 בדצמבר 2009:

השקעה במניות	55,500 ש"ח
קרן הון נטו, (בזכות)	7,880 ש"ח

ביום 1 בינואר 2010 מכרה החברה 2,220 מניות 1 ש"ח ערך נקוב וביום 26 באוקטובר 2010, בשל מגמות של עליית שערים בענף, רכשה החברה 5,000 מניות 1 ש"ח ערך נקוב נוספות של חברת "שם-לי" בע"מ.

כל הרכישות האמורות לעיל בוצעו בהתאם לראיית הנהלת החברה את רכישת ההשקעה כהשקעה לטווח ארוך.

שיעור המס החל על רווחים מניירות ערך הינו 20%.

להלן נתונים ביחס למחירי מניית "שם-לי" בע"מ:

שער המניה בש"ח	תאריך
?	01.06.2009
2.70	15.10.2009
3	01.01.2010-31.12.2009
3.60	26.10.2010
4	31.12.2010

מהו מחיר מניה 1 ש"ח ערך נקוב של חברת "שם-לי" בע"מ ליום 1 ביוני 2009?

- א. 2.00 ש"ח.
- ב. 2.27 ש"ח.
- ג. 2.70 ש"ח.
- ד. 3.00 ש"ח.
- ה. 3.255 ש"ח.

מהי ההשפעה בגין ההשקעה במניות חברת "שם-לי" בע"מ על דוח רווח והפסד (לפני השפעת המס), כפי שתיכלל בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 854 ש"ח.
- ב. 1,182 ש"ח.
- ג. 1,235 ש"ח.
- ד. 1,298 ש"ח.
- ה. 6,660 ש"ח.

מהי יתרת קרן ההון נטו בגין ההשקעה בחברת "שם-לי" בע"מ, כפי שתיכלל במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 0 ש"ח.
- ב. 9,850 ש"ח.
- ג. 21,558 ש"ח.
- ד. 26,948 ש"ח.
- ה. 28,130 ש"ח.

נכסים בלתי מוחשיים

שאלה מספר 1

נכס בלתי מוחשי מוגדר כ"נכס לא כספי, ניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית"

ד. מהם התנאים לכך שנכס בלתי מוחשי יוגדר כ"ניתן לזיהוי"?

ה. מהם התנאים להכרה בנכס בלתי מוחשי?

שאלה מספר 2

תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 מבצע הבחנה בגין שתי סוגים של נכסים בלתי מוחשיים: כזה שפותח על ידי הישות (פותח פנימית) וכזה שנרכש מחיצוניים.

מדוע התקן מבצע הבחנה בין נכס בלתי מוחשי שיוצר פנימית וכזה שנרכש מחיצוניים?

שאלה מספר 3

כאשר ישות מפתחת נכס בלתי מוחשי, יש לבצע הבחנה בין שתי שלבים:

- א. מהם השלבים השונים במסגרת פיתוח נכס בלתי מוחשי?
- ב. מהם מאפייני כל שלב במסגרת פיתוח נכס בלתי מוחשי?
- ג. מדוע מבצעים הבחנה בין השלבים השונים?
- ד. מהו השפעת כל שלב על דוח רווח והפסד והמאזן?
- ה. מתי נעבור משלב אחד לשלב השני?

שאלה מספר 4

התקן מאפשר לישות לבחור אחת מבין שתי שיטות לטיפול בנכס בלתי מוחשי

א. מהן השיטות?

ב. האם קיים הבדל בגין השיטות כפי שמתיר 38 לעומת השיטות כפי שמתיר 16

שאלה מספר 5

האם עומד הצורך לבצע הפחתה שיטתית של נכס בלתי מוחשי?

שאלה מספר 6

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר - רו"ח תמיר וימן ©

האם קיים ערך שייך (גרט) לנכס בלתי מוחשי?

שאלה מספר 7

להלן 3 היגדים בנושא נכסים בלתי מוחשיים:

- I העלות של נכס בלתי מוחשי אשר נוצר פנימית הוא סכום היציאות המתהוות מתחילת השנה שבה הנכס הבלתי מוחשי מקיים לראשונה את הקריטריונים להכרה
- II נכס בלתי מוחשי הנובע ממחקר (או משלב המחקר של פרויקט פנימי) לא יוכר. יציאה בגין מחקר (או משלב המחקר של פרויקט פנימי) תוכר כהוצאה בעת התהוותה, אלא אם כן בשלב המחקר של פרויקט פנימי, ישות יכולה להוכיח שקיים נכס בלתי מוחשי אשר יפיק הטבות כלכליות עתידיות צפויות
- III מותגים, זכויות הוצאה לאור, רשימת לקוחות ופריטים דומים במהותם, אשר נוצרו פנימית, לא יוכרו כנכסים בלתי מוחשיים.

איזה/אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. רק היגד I
- ב. רק היגד II
- ג. רק היגד III
- ד. היגדים I ו-II
- ה. היגדים I ו-III

שאלה מספר 8

להלן שלושה משפטים בנושא נכסים בלתי מוחשיים:

I עלויות אשר לא ניתן לייחסן לשלב המחקר או לשלב הפיתוח, תיזקפנה לדוח רווח והפסד.

II ביישום מודל הערכה מחדש, נכס בלתי מוחשי יוצג בסכום משוערך שהוא השווי ההוגן, כאשר השווי ההוגן ייקבע בהתייחס רק לשוק פעיל.

III נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר, לא יופחת באופן שיטתי.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכונים/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

א. רק משפטים I ו-II

ב. רק משפטים I ו-III

ג. רק משפט I

ד. כל המשפטים

ה. רק משפט III

שאלה מספר 9

להלן שלושה משפטים בנושא נכסים בלתי מוחשיים:

- I לאחר ההכרה הראשונית ניתן להציג נכס בלתי מוחשי בסכום משוער, שהוא שוויו ההוגן בהתייחס לשוק פעיל בלבד.
- II יציאה עוקבת בגין מותגים וזכויות הוצאה לאור (שנרכשו מחיצוניים או אשר נוצרו פנימית) יוכרו כנכסים בלתי מוחשיים בעת התהוותה.
- III יציאה בגין פריט גלתי מוחשי שהוכרה לראשונה כהוצאה, לא תוכר בחלק מהעלות של נכס בלתי מוחשי במועד מאוחר יותר.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. כל המשפטים נכונים
 ב. רק המשפטים I ו-III
 ג. רק משפטים I ו-II
 ד. רק משפט III
 ה. רק משפט I

שאלה מספר 10

תקן בינלאומי מספר 38 הדרן בנכסים בלתי מוחשיים, קובע את הקריטריונים להכרה בנכס בלתי מוחשי וכיצד יש למדוד את ערכו בספרים. להלן ארבעה היגדים באשר להכרה ומדידה של נכס בלתי מוחשי:

- I ניתן להכיר במוניטין שנוצר פנימית בישות רק אם הוא ניתן למדידה באופן מהימן.
- II מותג אשר נוצר פנימית ביישות, בשונה ממוניטין, יכול להיות מוכר כנכס בלתי מוחשי, משום שניתן לזהות אותו ביחס לפיתוח שאליו הוא שייך .
- III העלות של נכס בלתי מוחשי, אשר נוצר פנימית, הוא סכום העלויות הישירות והכשרת עובדים לתפעול הנכס, שהתהוו מהמועד שבו הנכס הבלתי מוחשי מקיים את הקריטריונים להכרה כנכס ועד לשימוש בו.
- IV אם ישות אינה יכולה להבדיל בין שלב המחקר לשלב הפיתוח של פרויקט פנימי ליצירת נכס בלתי מוחשי, היישות מטפלת ביציאה בגין פרויקט זה כאילו התהוותה בשלב המחקר בלבד.

איזה/אילו מהמשפטים נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. רק משפט I.
- ב. רק משפט II.
- ג. רק משפט III.
- ד. רק משפט IV.
- ה. רק משפטים II ו- III.

שאלה מספר 11

חברה " לוסט- טורר- דבאי" זכתה במרכז בלעדי להפעלת קו רכבת מחיפה לתל אביב. החברה תשלם

100 שקלים מידי שנה, לתקופה של 10 שנים. עם תום התקופה, החברה יכולה לחדש את הזיכיון

הבלעדי ללא תמורה. לדעת החברה, צפוי לה הטבות כלכליות כתוצאה מהפעלת קו הרכבת לתקופה

בלתי מוגבלת.

נדרש: לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 -

א. האם הזכות הבלעדית להפעלת קו הרכבת היא בגדר נכס בלתי מוחשי?

ב. הנחה: קו הרכבת הוא בגדר נכס בלתי מוחשי. האם יש להפחית נכס בלתי מוחשי זה?

ג. הנחה: קו הרכבת הוא בגדר נכס בלתי מוחשי. עם זאת, בתום התקופה אין וודאות לכך שניתן יהיה

לחדש את הזיכיון. במידה וניתן יהיה לחדשו, הדבר יהיה כרוך בעלות משמעותית. האם יש להפחית נכס

בלתי מוחשי זה?

שאלה מספר 12

חברת ההיי טק "אקזיט לכולם" מבצעת פעילות מחקר ופיתוח. לחברה שני מוצרים:

מוצר א' – למוצר אב טיפוס מוגמר. החברה צופה כי ביכולתה לסיים באופן מוחלט את ייצורו: הן

מבחינה טכנולוגית והן מבחינה כספית. החברה ערכה מספר סקרים אשר הצביעו על דרישה בשוק

למוצר זה.

מוצר ב' – החברה עדיין מנסה להשלים את פיתוח המוצר, אך צופה כי כאשר זה יושלם, החברה תוכל

למוכרו ביוקר.

נדרש: לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 -

א. לגבי כל מוצר בנפרד – האם המוצר בשלב המחקר או הפיתוח?

ב. בהתבסס על תשובתך לסעיף א', כיצד יסווגו עלויות עוקבות בגין מוצר א' ומוצר ב'?

שאלה מספר 13

חברת "משעמם-לי בחשבונאות" רכשה זיכיון להפעלת קו גלידות תמורת 500 שקלים. החברה צופה כי

תעשה שימוש בזיכיון במשך 4 שנים, ולאחר מכן ניתן יהיה למכור את הזיכיון ב- 100 שקלים.

הנח כי הזיכיון להפעלת קו גלידות עומד בהגדרת נכס בלתי מוחשי.

נדרש: לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 -

1. האם יש להפחית נכס בלתי מוחשי, ואם כן על פני כמה שנים?

2. הנח כי נדרש להפחית נכס בלתי מוחשי, מהו סכום ההפחתה השנתית?